

2022

Jaarverslag

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

Vereniging Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs De Eem

Inhoud

Voorwoord	4
1. Visie en missie	6
2. Bestuursverslag 2022	9
2.1 Kernactiviteiten en resultaten	10
2.2 Opbrengsten	11
2.2.1 Basisondersteuning	11
2.2.2 Extra ondersteuning	13
2.2.3 Dekkend Netwerk specialistische voorzieningen	20
2.2.4 Ketena	
2.3 Overige beleidselementen	22
2.3.1 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid	22
2.3.2 Onderzoek en ontwikkeling	22
2.3.3 InformatiePunt Passend Onderwijs voor Ouders (IPPOO)	24
2.4 Maatschappelijke context	25
2.4.1 Allocatie van middelen naar schoolniveau	25
2.4.2 Onderwijsachterstanden	25
2.5 Korte weergave ontwikkelingen per gemeente	25
2.5.1 Amersfoort	26
2.5.2 Baarn	27
2.5.3 Bunschoten-Spakenburg	27
2.5.4 Leusden/Achterveld	28
2.5.5 Soest/Soesterberg	28
2.5.6 Woudenberg	29
3. Besturing	30
3.1 Juridische structuur	30
3.2 Interne organisatiestructuur	31
3.3 Verslag van de Ondersteuningsplanraad (OPR)	31
3.4 Verslag van de Medezeggenschapsraad – Personeelsgeleding (MR-P)	33
3.5 Verslag van de Commissie van Toezicht (CvT)	34
3.6 Omgeving	40

4. Bedrijfsvoering en continuïteit	41
4.1 Personeel	41
4.2 Financiën	42
4.2.1 Financieel beleid en beheer	42
4.2.2 Begroting en exploitatieresultaat 2022	43
4.2.3 Toelichting op de staat van baten en lasten	44
4.3 Treasurybeleid	46
4.4 Weerstandsvermogen	46
4.5 Risicoanalyse en het interne beheersmaatregelen	46
4.6 Continuïteit	48
4.7 Aanbesteding	49
4.8 Leerlingaantallen	49
4.9 Huisvesting	49
4.10 Duurzaamheid	49
4.11 Kwaliteitszorg	49
4.12 Evaluatie	50
Financieel jaarverslag 2022	51
Bijlage 1 Risicoanalyse	85

Voorwoord

Een jaar in de wereld van de samenwerkingsverbanden.... Dat zijn heel veel afkortingen om te leren kennen, overleggen, netwerken, vergaderingen live en online om aan deel te nemen en mensen om te ontmoeten. Maar bovenal zijn het kinderen. Kinderen waarvoor extra ondersteuning nodig is. Kinderen die graag gewoon naar school willen met hun leeftijdsgenootjes in hun eigen wijk. Die gezien willen worden en erkend in hun talenten en mogelijkheden. Waarvoor soms zichtbaar, maar vaak achter de schermen heel hard wordt gewerkt om een plek te vinden óf te creëren waar het past, waar een kind beter tot ontwikkeling en tot leren komt. Vaak lukt dat met extra hulp op een reguliere school, en soms is een kind het beste op zijn plek in het speciaal (basis) onderwijs. Wat fijn dat we gespecialiseerde scholen hebben die hiervoor helemaal zijn toegerust en die zorgen voor rust voor kind en ouders. Bij elke toelaatbaarheidsverklaring die ik afgeef probeer ik achter de woorden te kijken, achter het dossier, om het kind te zien, in alle kracht en kwetsbaarheid. En mag ik vertrouwen op deskundige professionals die wikken, wegen, onderzoeken, bespreken, observeren en nog eens kijken om het beste te doen voor dit kind in deze situatie.

Onder de indruk ben ik van al die leerkrachten, intern begeleiders, ouders, wijkteammedewerkers, jeugdartsen, praktijkondersteuners, directeurs, bestuurders, leerplichtambtenaren, beleidsmedewerkers bij de gemeentes, onderzoekers, wethouders en niet in de laatste plaats mijn collega's die samen met al deze betrokkenen proberen een weg te vinden. Een weg die door de buitenwereld en onze politici vaak wordt gekwalificeerd als 'mislukt'. Er gaan te veel kinderen naar het S(B)O in plaats van minder. En dus is passend onderwijs mislukt. De focus op alleen de aantallen doet geen recht aan de complexiteit van de maatschappelijke opgave, zeker niet in het huidige tijdsgewricht.

2022 is het jaar van het lerarentekort, corona-effecten en leerachterstanden die met een of twee jaar NPO middelen echt niet opgelost zijn, een hoge werkdruk voor alle leerkrachten, de oplopende wachtlijsten in de zorg, de bezuinigingen op de jeugdzorg, een zorgwekkende toename van problemen bij heel jonge kinderen die geen voorschoolse educatie hebben genoten en met een achterstand aan het onderwijs beginnen, handelingsverlegenheid bij veel scholen op gedrag en een ondersteuningsstructuur die onder druk staat, een stijging van het aantal kinderen dat wordt doorverwezen naar het gespecialiseerd onderwijs en een tekort aan plaatsen daar. We dreigen in een vicieuze cirkel te komen waarin al deze mechanismes elkaar versterken tot de bom barst. En de bom: dat zijn kinderen die het niet redden zonder hulp, waarvoor geen plek is, die in hun thuissituatie lang niet altijd veilig zijn. En waar geen hulp voor is door al die op zich begrijpelijke omstandigheden. We zullen de handen ineen moeten slaan om dit tij te keren, en elk stapje die kant op is er een en is de moeite van het zetten waard.

2022 was een jaar waarin op de scholen de ondersteuning vanuit SWV de Eem weer op de gewenste manier kon worden vormgegeven. Fysieke bezoeken, observaties en gesprekken waren (bijna) altijd weer mogelijk. Samen met de scholen constateerden we dat er gevolgen van de coronaperiode zichtbaar werden bij groepen en individuele leerlingen. Door de inzet van de NPO middelen kon daar vaak goed op gehandeld worden. Er is zorg over het wegvallen van deze middelen, net zoals er zorg is over de financiële situatie van het Samenwerkingsverband waarbij we weten dat we voor keuzes staan over waar we onze collectieve middelen het beste ten goede kunnen laten komen van de kinderen die ze het hardst nodig hebben.

Na ruim een jaar in deze mooie regio te werken aan passend onderwijs zie ik de kracht van de samenwerking tussen zoveel betrokkenen die oog hebben voor wat een kind nodig heeft en van daaruit denken en handelen. Ontstaan er prachtige verbindingen tussen onderwijs en zorg en zien we, met alle worstelingen die er ook zijn, dat het vaak wel lukt en dat een kind weer tot bloei komt.

In de vele gesprekken die we hebben gevoerd over ons nieuwe ondersteuningsplan kwamen zorgen op tafel, maar ook oplossingen, creatieve ideeën, de wil tot verdere samenwerking om ons onderwijs inclusiever te maken. Laten we samen onze ambitie hoog leggen, van een lage lat is immers nog nooit iemand hoger gaan springen. En laten we dat doen in het besef dat we met kleine stapjes ook op weg gaan en de successen van kinderen in onze regio vieren. En die eerste stap, dat WELKOM zijn op school, zal dan ook niet voor niets de titel van ons nieuwe ondersteuningsplan worden.

Anne Maljers

Directeur-bestuurder

1. Visie en missie

Elk kind zijn eigen weg

Samen kijken we naar de mogelijkheden van kind, school en ouders. Hierdoor krijgt ieder kind een eerlijke kans op het onderwijs dat bij hem of haar past. SWV de Eem helpt leerkrachten, scholen en ouders hierbij en zorgt dat alle kinderen de aandacht krijgen die zij verdienen.

SWV de Eem wil een krachtige netwerkorganisatie zijn, waarin scholen en schoolbesturen in de regio op gemeente- en wijkniveau optimaal samenwerken om expertise en middelen rechtstreeks en doelmatig in te zetten voor kinderen die iets extra's nodig hebben in het onderwijs. We werken daarbij vanuit de volgende motieven:

- **Capaciteit: samen zijn we meer dan de som der delen.**
Alleen gezamenlijk kunnen we invulling geven aan de overkoepelende doelstellingen van passend onderwijs. In de verschillende wijken en gemeenten binnen onze regio zetten we daarom in op het versterken van de onderlinge verbindingen.
- **Additionaliteit: delen is vermenigvuldigen.**
We geven aanvullende expertise en ondersteuning vorm, laagdrempelig, snel en dichtbij, waardoor leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces doormaken.
- **Samenwerking: het succes zit niet sec in het verband, maar in de samenwerking.**
Scholen / schoolbesturen behouden hun autonomie en eigen identiteit en hebben in aanvulling hierop behoefte aan betrouwbare samenwerkingspartners, die versterken wat zij zelf kunnen realiseren.

Deze motieven bieden ruimte om de ambities van het Samenwerkingsverband te realiseren en snel in te springen op actuele ontwikkelingen.

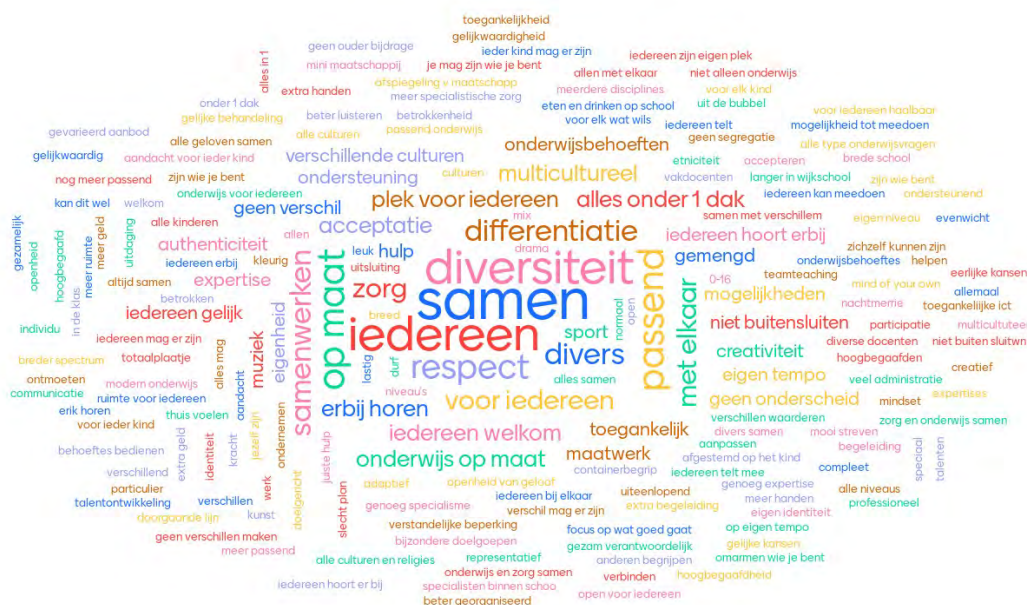
Naar een nieuw ondersteuningsplan 2023-2027

2022 stond in het licht van voorbereidingen op een nieuw ondersteuningsplan. Naast de in 2021 al gestarte exploratieruimtes hebben we een data-analyse laten maken door B&T en namen we deel aan een onderzoek in zeven samenwerkingsverbanden door het NCOJ, naar het dekkend aanbod in ons SO/SBO. Ook hebben we een nieuwe visie en missie geformuleerd en waardes die daarbij horen. In ons nieuwe ondersteuningsplan zullen deze nader worden uitgewerkt.

We hebben intern diverse gesprekken gevoerd met de Algemene Ledenvergadering plenair en in een werkgroep, de Commissie van Toezicht, de OndersteuningsPlan Raad, de MedezeggenschapsRaad Personeel, de betrokken gemeentes en partners uit de zorg, onze collega's van Samenwerkingsverband V(S)O Eemland, er is een IB-directie-ochtend aan gewijd en in de exploratieruimtes met leerkrachten, ouders en intern begeleiders. In 2023 sloten we de fase van het halen van input op met een gesprek met een aantal ouders en per gemeente, de directeurs van de scholen.

Het leverde ons veel informatie op en zicht op ons dekkend aanbod. Mooi is dat in met name Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg de samenwerking ook boven bestuurlijk vorm begint te krijgen. Daarmee hebben we een goede bodem om per gemeente stappen te zetten, vanuit onze gezamenlijke visie en verantwoordelijkheden.

Waar denk jij aan bij inclusiever onderwijs?

Figuur 1 Inclusiever volgens de deelnemers aan onze inspiratieavond van 12 oktober

Basis en lichte extra ondersteuning

Ook afgelopen jaar hebben we gewerkt aan de ambities die zijn verwoord in ons ondersteuningsplan. De context waarin de leden van ons Samenwerkingsverband kinderen onderwijs bieden is er niet eenvoudiger op geworden. Dat heeft ook gevolgen voor de ondersteuning door de onderwijsondersteuners van het Samenwerkingsverband. Personeelstekort, hoog ziekteverzuim, veel personele wisselingen bij directies en intern begeleiders zorgden ervoor dat wij ook vaak ondersteuning hebben gegeven op basisniveau. Daarom hebben we besloten dat we twee keer per jaar een bijeenkomst organiseren voor nieuwe directeuren en intern begeleiders om onze werkwijze te verhelderen. In januari 2023 vond de eerste bijeenkomst plaats.

Het zorgen voor een goede basisondersteuning is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De basisondersteuning is geen statisch gegeven, maar behoeft permanente aandacht. Vanuit het Samenwerkingsverband ontvangen scholen (via hun besturen) een bedrag per leerling om de lichte, extra ondersteuning vorm te geven (de zogeheten basismiddelen – vanaf 2023 middelen extra ondersteuning). Hiermee wordt de autonomie van de scholen en besturen vergroot en zijn middelen voor kinderen die iets extra's nodig hebben direct op de goede plek aanwezig. Daarom is het van belang dat deze middelen flexibel beschikbaar zijn (en blijven) om in te kunnen zetten daar waar nodig. Ze zijn niet bestemd voor inzet van reguliere formatie en ook niet om de basisondersteuning op orde te brengen. De hoogte van het bedrag per leerling wordt jaarlijks vastgesteld. In 2022 was dit bedrag € 90 per leerling.

Aandacht voor de specialistische ondersteuning

Een dekkend aanbod aan passend onderwijs

In 2022 hebben we in het kader van ons nieuwe ondersteuningsplan ons dekkend aanbod in kaart gebracht, per gemeente en voor de gemeente Amersfoort per wijk. Het aanbod aan SO en SBO-scholen is in kaart gebracht door het NCOJ met als conclusie dat ons aanbod voor de regio op zich dekkend is. Het rapport zal in 2023 besproken worden en van acties voorzien.

We zien begin 2023 dat we op de samenwerking rond het jonge kind nog iets te doen hebben. Verder is er een tekort aan plaatsen in het SO/SBO. Ook in de zorg zijn niet voldoende plekken waardoor de wachttijden oplopen. Het is belangrijk om gezamenlijk goed zicht te hebben op deze kinderen zodat een passende oplossing kan worden gezocht.

Optimale samenwerking met samenwerkingspartners

- Het samenwerkingsverband streeft naar optimale samenwerking in de regio van SWV de Eem tussen onderwijs, gemeenten, keten- en zorgpartners om thuisnabije ondersteuning voor kinderen te realiseren. Specifieke aandacht is in 2022 gegaan naar de samenwerking met de zorg en onze gemeentes op diverse niveaus en SWV V(S)O Eemland.
- De ambitie om de rol van leerlingen te versterken is nog niet gerealiseerd. We hebben medio 2022 besloten om in het kader van ons nieuwe ondersteuningsplan, en in de doorontwikkeling van ons informatiepunt passend onderwijs voor ouders naar een ouder- en jeugdsteunpunt te verkennen of en zo ja hoe we de stem van kinderen binnen ons Samenwerkingsverband een goede plek kunnen geven.

Kwaliteitszorg

- Het personeel van SWV de Eem draagt als team het ondersteunen van scholen bij het gezamenlijk realiseren van de doelen uit ondersteuningsplan. Dit jaar konden we dat gelukkig grotendeels weer live doen. In 2022 is door de komst van een nieuwe directeur-bestuurder de interne samenwerking opnieuw ingericht. Wekelijks bespreken we de voortgang en delen we observaties en signalen. Daarbij is ook aandacht voor individuele vragen en casuïstiek. We hebben veel aandacht geschonken aan de samenwerking met de zorg en de jeugd/wijkteams en het verkennen van het grijze gebied. In de verschillende wijken en gemeentes krijgt deze een andere invulling. We hopen meer van elkaar te leren en goede voorbeelden in beeld te brengen om zo ook de collectieve expertise binnen ons Samenwerkingsverband te vergroten.
We hebben als team gesproken over onze waarden en in een mooie sessie vooruitlopend op ons nieuwe ondersteuningsplan ingezet op Lef, Solidariteit en Zorgvuldigheid. Deze waarden hebben we vervolgens vertaald naar concreet handelen waarmee we zowel de kwaliteit als de eenduidigheid van onze inzet bewaken.
- SWV de Eem heeft een bescheiden inzet van communicatiemiddelen. We hebben geconstateerd dat de inzet van communicatie in brede zin beter kan en moet. In 2023 is dit een van onze speerpunten.
- Naast onze monitoring op schoolniveau via de verschillende gesprekken en het SOP, hebben we ingezet op het verbeteren van onze data-analyse. Hierin moeten we nog de nodige stappen zetten. Het ontbreken van correcte data vanuit DUO helpt hierin niet.

2022

Bestuursverslag

2. Bestuursverslag 2022

2.1 Kernactiviteiten en resultaten

Evaluatie doelen 2022-2023 op basis van het ondersteuningsplan 2019-2023

2022			
Basisondersteuning	Extra ondersteuning	Dekkend netwerk specialistische voorzieningen	Ketenaanpak
Planning: • Professionalisering gericht op: inspiratie en borging • TOP dossier: Leerkrachten • Leerkrachten centraal in de basis • HB-initiatieven op wijkniveau: doorpakken • Eenduidige inzet onderwijs-ondersteuners • Doorgaande lijnen	Planning: • M@zl aanpak verzuim met GGD • Variabele middelen: invoering • Integraal arrangeren: evalueren met wijkteams/gemeenten: casuïstiek wal en schip • Scholen verwijzen vanuit beleid: op basis van analyse data • Specifieke aanpakken op wijkniveau dragen bij aan lagere deelname s(b)o	Planning: • SBO landschap regio - Amersfoort • Gebiedsgerichte afspraken met bestuurders en gemeenten: thuisnabij onderwijs - zorg • Terugplaatsingen vanuit S(B)O	Planning: • IWOO centraal in de wijk • Thuiszittersaanpak in keten uitvoeren • Onderwijs-zorg aanbod met breedspectrum-aanbieders
Evaluatie / actuele ontwikkelingen eind 2022: • De professionalisering is in 2022 beperkt geweest. Er waren in totaal 12 trainingen met 220 deelnemers. De training HGW is herhaald. Daarnaast werd de knopencursus TOP dossier aangeboden. • TOP dossier ligt nog veel bij IB en weinig bij leerkrachten. Scholen zijn zoekend in keuze in systemen. • Instabiliteit in de basisondersteuning; mede door de huidige context. Impact Corona, NPO-gelden en personeelstekort zijn van invloed (geweest) op de basisondersteuning en het arrangeren. Er is wel een beweging in de mindset dat scholen zelf aan zet zijn als het gaat om basisondersteuning. Zo zal het SOP-gesprek in 2023 niet meer door de onderwijs-ondersteuners gevoerd worden, maar is dat een verantwoordelijkheid van de besturen. De onderwijs-ondersteuners laten zich graag uitnodigen om aan te sluiten. • HB-initiatieven in de wijk verlopen wisselend. De ondersteuningsvragen op dit gebied zijn veelal geen basisondersteuning. • Er zijn soms nog vragen rondom eenduidigheid OO. • Er is meer kennis van doorgaande lijnen binnen de scholen, er is beweging te zien. Vanuit voorschool en richting VO is er vaker een specifieke overdracht.	Evaluatie / actuele ontwikkelingen eind 2022: • De M@zl aanpak is in 2021 uitgerold naar alle scholen (GGD). Desondanks is het nog niet overal bekend, intern en extern. • De inzet van variabele middelen is niet ingevoerd maar wordt doorgezet naar de nieuwe ondersteuningsplan periode. • Dit blijft een grijs gebied. Het is niet altijd helder wie wat doet. Er zijn grote ontwikkelingen geweest: BDVO is ingezet op de scholen (niet-gecontracteerde zorg-aanbieders kunnen ondersteuning bieden binnen de school), de doorbraakaanpak is gerealiseerd en er is een overlegtafel complexe casuïstiek. • Scholen verwijzen niet op basis van analyse van data. Gedrag blijft nog lastig voor scholen/leerkrachten. De meeste scholen werken volgens HGW beleid. • De specifieke aanpakken hebben er (nog) niet voor gezorgd dat de deelname SBO is verminderd. Het effect hiervan heeft tijd nodig.	Evaluatie / actuele ontwikkelingen eind 2022: • SBO; samengaan Kingma en vd Hoeve. Aanbod voor JK en OZA is niet dekkend. Weinig plekken beschikbaar voor kleuters eind 2022. Er zijn verschillende arrangementen op de SBO-scholen ingezet. Er is een bijeenkomst georganiseerd voor de IB-ers van de S(B)O scholen (lerend netwerk). We zien een tekort aan plaatsen binnen de S(B)O scholen ontstaan en daarnaast ook een tekort aan plekken binnen de zorginstellingen. • In een aantal gemeentes zijn initiatieven gestart in de samenwerking met bestuurders (Bunschoten, Soest, Leusden). • Dit is geen specifiek actie-punt geweest dit jaar. In een enkel geval is een leerling vanuit het S(B)O naar een reguliere basisschool gegaan.	Evaluatie / actuele ontwikkelingen eind 2022: • In iedere wijk/gemeente wordt een IWOO georganiseerd. Er wordt steeds meer wijkgericht gekeken/gedacht. • Thuiszittersaanpak in keten: gerealiseerd. • Verandering in inkoop is aanstaande. Wachtlijsten in zorg. Onderwijs-zorg op de scholen (in vorm van BDVO en OSJ). Er worden wijk-teammedewerkers ingezet op scholen (social workers).

Figuur 2 Evaluatie doelen 2022-2023

In januari 2023 hebben we als team niet alleen teruggekeken op 2022, maar ook naar de doelen die voor het gehele ondersteuningsplan waren gesteld en de stand van zaken daarvan, nu drie jaar in de huidige ondersteuningsplanperiode zijn verstreken.

We constateren dat corona onze resultaten nog steeds beïnvloedt. En dat er desondanks ook stappen worden gezet. We noemen over 2022 met name de samenwerking met de zorg, met zowel de inzet van de social worker op school als ook de OSJ, de onderwijs specialistische jeugdhulp en de pilot samenwerking met de kinderopvang. De samenwerking met de gemeentes binnen het dyslexieconvenant en onder andere de functie Poortwachter hebben extra aandacht gekregen waarbij we concrete doelen hebben benoemd en daarop ook gaan monitoren. Door onze data beter in kaart te brengen kunnen we op afzienbare termijn scholen gericht ondersteunen.

Samenwerking met het SWV V(S)O Eemland

Een nieuw doel, mede door een wettelijke verplichting ingegeven, was de herinrichting van ons ouder- en jeugdsteunpunt, voorheen bekend als IPPOO. Samen met onze collega's van SWV V(S)O Eemland hebben we het steunpunt omgevormd naar JOSEE: Jeugd en Oudersteunpunt Eemland, met bijpassende huisstijl en website. In de route naar ons nieuwe ondersteuningsplan hebben we met SWV V(S)O Eemland ook de ambitie verwoord om meer te gaan samenwerken, bijvoorbeeld rond kinderen in de leeftijd 10-14 jaar.

Op weg naar een nieuw ondersteuningsplan 2024-2028

In 2022 hebben we de voorbereidingen op ons nieuwe ondersteuningsplan een aantal stappen verder gebracht. In diverse bijeenkomsten met bestuurders, intern begeleiders, directeuren, ouders, vertegenwoordigers van onze gemeentes en de zorg hebben we onze visie op de bewegingen die de komende jaren nodig zijn verder uitgewerkt. Tijdens het afronden van dit jaarverslag blijkt dat we voor het verder verkennen van een aantal onderwerpen en routes nog iets meer tijd nodig hebben. We richten ons nu op de periode 2024-2028 en zullen daar het komende jaar de nodige stappen in zetten.

2.2 Opbrengsten

De onderdelen van de jaarplanning worden aan het eind van het schooljaar in de organisatie geëvalueerd om de activiteiten en het handelen van het daaropvolgend schooljaar te kunnen bepalen. In dit jaarverslag doen we op hoofdlijnen verslag van de belangrijkste opbrengsten op het niveau van basisondersteuning, extra ondersteuning, dekkend netwerk en ketenaanpak.

2.2.1 Basisondersteuning

Niveau basisondersteuning

Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) is een zelfevaluatie-instrument gebaseerd op de gezamenlijk vastgestelde basisondersteuning binnen SWV de Eem. Het dashboard van het SOP is in 2019 ontwikkeld en in 2020 opengesteld voor schoolbesturen. Hiermee kunnen zij de ontwikkeling van de basisondersteuning van hun eigen scholen volgen.

De visie van de onderwijsondersteuner is toegevoegd aan het SOP, met zoals eventuele afspraken die tussen school en SWV de Eem zijn gemaakt naar aanleiding van het jaarlijkse SOP-gesprek tussen schooldirectie, intern begeleiders en onderwijsondersteuner. In 2022 is een met voorgaande jaren vergelijkbaar aantal SOP's definitief ingestuurd (71 ten opzichte van 73 in 2021 en 69 in 2020). Op een enkele uitzondering na hebben alle SOP gesprekken weer gewoon plaats gevonden.

VERGELIJKING: GEBIEDSINDELING SWV DE EEM

Grafiek 1 Niveau basisondersteuning

Uit de analyse blijkt dat de scholen hun basisondersteuning zelf gemiddeld boven de 90% scoren. In Amersfoort 2 en 3 geeft de grafiek een wat vertekend beeld. In deze wijken zijn de meeste SBO-scholen gevestigd en zij vullen het SOP niet in. De scholen schalen zichzelf op het voldoen aan de zes beloftes van het Samenwerkingsverband vrijwel identiek in als voorgaande jaren. Omdat het hier om een zelfevaluatie gaat is het niet goed mogelijk een algemene analyse voor het gehele Samenwerkingsverband te geven.

Ingezette activiteiten basisondersteuning SWV de Eem

• Professionalisering

In 2022 hebben we twaalf verschillende professionaliseringsactiviteiten uitgevoerd, waarvan we er enkele meerdere keren hebben aangeboden. De meeste waren fysiek, een enkele online of hybride. Thema's waren onder meer Briljante mislukkingen, Het lerend brein, Leren leren, NT2 en nieuwkomers, Effectief lesgeven in een gedifferentieerde groep, Handelingsgericht werken, een knoppencursus Top dossier, het nieuwe ondersteuningsplan en inclusiever onderwijs. Ook werd de RT kenniskring nieuw leven ingeblazen. In totaal waren er meer dan 220 deelnemers.

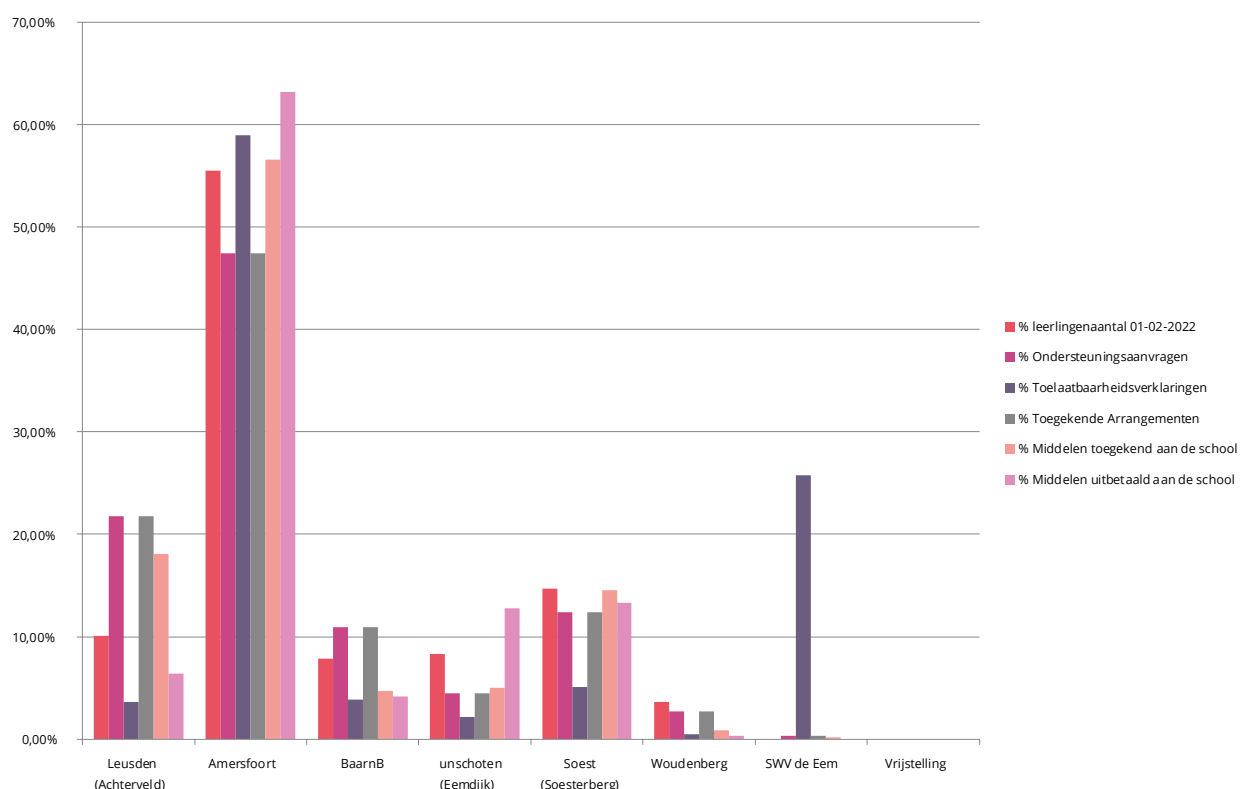
De twee inspiratieavonden voor ouders, leerkrachten, wijkteammedewerkers, zorgpersoneel en alle anderen trokken in totaal ruim 700 deelnemers. In april nam Anton Horeweg ons mee op het pad van de executieve functies, wat een feest der herkenning was voor velen. In november daagde Niek van den Adel ons uit om jouw kind/leerling op 2 te zetten (en dus jezelf op 1). Zijn levensverhaal inspireerde velen en zette aan tot reflectie over de zaken die er in het echt toe doen. De tevredenheid van deelnemers op de diverse professionaliseringsactiviteiten werd gemiddeld gescoord met een 8,4 (in 2021 een 8).

• Project HB-initiatieven op wijkniveau

Met steun van het ministerie van OCW is in 2019 een project gestart om hoogbegaafdheids-initiatieven op wijk dan wel gemeentelijk niveau te organiseren. In 2022 zijn ook Soest/Soesterberg en Woudenberg gestart met de implementatie van hun HB-aanpak. In Soest gaat het om een bovenschoolse verrijkingsgroep en een plusaanbod voor leerlingen in groepen 7 en 8 in samenwerking met het Farel college. Woudenberg bereidde de start in 2023 voor van een bovenschoolse plusgroep voor groepen 3 en 4. Leusden en Bunschoten werkten gestaag verder aan hun gezamenlijke aanpak. In Baarn is het niet tot een samenwerkingsplan gekomen. In de wijk Nieuwland in Amersfoort heeft een pilot gelopen met een bovenschoolse plusklas voor groepen 3, 4 en 5. De pilot is voor de zomer afgerond en heeft geen vervolg gekregen. Wel is een werkgroep vanuit de Amersfoortse besturen aan de slag met een advies aan de bestuurders over hoe het HB-aanbod versterkt dan wel ontwikkeld zou kunnen worden.

2.2.2 Extra ondersteuning

VERGELIJKING VAN DE INZET PER GEBIED IN 2022

Grafiek 2 Inzet gevraagd en toegekend in verhouding tot aantal leerlingen

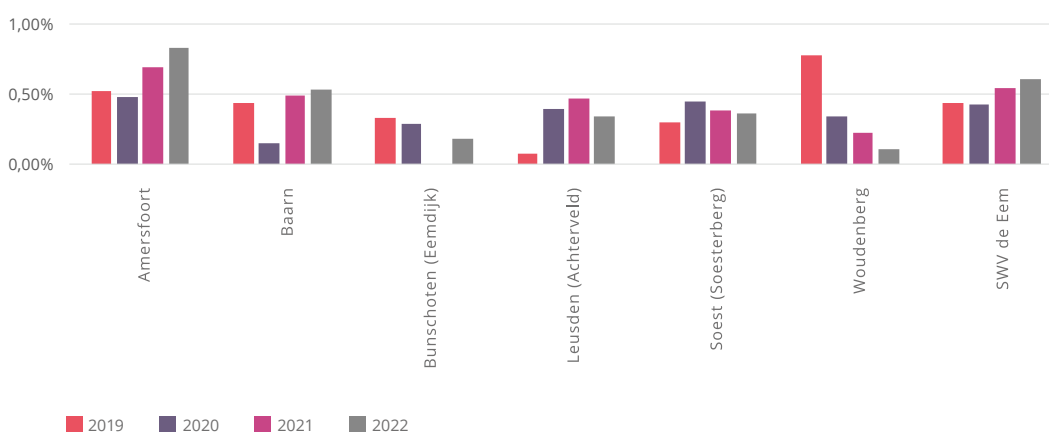
De ontwikkeling de ondersteuningsaanvragen en de toegekende arrangementen verloopt langs redelijk vergelijkbare lijn als voorgaande jaren. Daarbij zijn de volgende opmerkingen te maken:

- In deze grafiek is het verschil zichtbaar tussen middelen die zijn toegekend en middelen die daadwerkelijk zijn uitbetaald. Voorheen zagen we alleen de toegekende middelen terug. Hierin zitten verschillen doordat arrangementen die worden toegekend voor een jaar omgeslagen per maand worden uitbetaald. In kalenderjaar 2021 zijn toekenningen gedaan die gedeeltelijk en soms geheel in 2022 worden uitbetaald. Idem met toekenningen die in december 2022 zijn gedaan voor met name schoolarrangementen, waarvan de betaling in 2023 pas wordt opgestart.
- Toelaatbaarheidsverklaringen buiten de regio zijn kinderen die vanuit de schoollicentie van SWV de Eem een TLV krijgen. Een TLV moet worden aangevraagd door het bevoegd gezag van een school. Scholen buiten de regio hebben geen licentie in Top dossier. SWV de Eem neemt deze administratie voor zijn rekening.
- Amersfoort heeft een relatief hoog percentage afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen. De arrangementen, toegekende expertise en middelen blijven wel in gelijke trend met het percentage leerlingen.
- Opvallend is de toename van de ondersteuningsvragen in Baarn. Het is niet helemaal helder waarom dat zo is. We herkennen vanuit de onderwijsondersteuning deze toename zeker.
- Bunschoten, Soest en Woudenberg blijven op vrijwel alle ondersteuningsvragen onder de grens van de ondersteuning die op grond van hun leerlingaantallen verwacht zou kunnen worden.

VERLOOP VAN DE VERWIJZINGEN NAAR HET SBO EN HET SO PER GEBIED EN PER JAAR

Verwijzingspercentage SBO

NB: dit betreft het aantal nieuwe verwijzingen in 2022. Dat staat niet gelijk aan ons deelnamepercentage.

Grafiek 3 Verwijzing SBO in verhouding tot aantal leerlingen

SBO	ABSOLUUT			
Gebied	2019	2020	2021	2022
Amersfoort	83	75	106	120
Baarn	9	3	10	11
Bunschoten (Eemdijk)	7	6	0	4
Leusden (Achterveld)	2	10	12	9
Soest (Soesterberg)	11	16	14	14
Woudenberg	7	3	2	1
Totaal SWV de Eem	119	113	144	159

Tabel 1 Verwijzing SBO in absolute aantallen

Grafiek 3 laat zien dat het aantal verwijzingen in verhouding tot het totaal aantal leerlingen in 2021 iets is toegenomen. Het absolute aantal leerlingen dat vanuit de reguliere scholen is doorverwezen naar het SBO bevindt zich op het niveau van 2018. Hoewel we hier geen onderzoek naar hebben gedaan vermoeden we dat zowel corona als ook het lerarentekort hier debet aan is. We zullen deze ontwikkelingen komend jaar goed blijven monitoren. In Woudenberg zien we een al enkele jaren laag deelnamepercentage. Het lijkt erop dat de stap op weg naar inclusiever hier daadwerkelijk wordt gezet.

VERWIJZINGSPERCENTAGE SPECIAAL ONDERWIJS

NB: dit betreft het aantal nieuwe verwijzingen in 2022. Dat staat niet gelijk aan ons deelnamepercentage.

Grafiek 4 Percentage verwijzingen naar het SO per jaar (verwijzingen vanuit het SBO niet meegenomen)

SO	ABSOLUUT			
Gebied	2019	2020	2021	2022
Amersfoort	19	28	18	35
Baarn	4	5	2	4
Bunschoten (Eemdijk)	1	2	5	5
Leusden (Achterveld)	9	8	5	6
Soest (Soesterberg)	12	9	5	7
Woudenberg	3	3	3	1
Totaal SWV de Eem	48	55	38	58

Tabel 2 Absoluut aantal verwijzingen naar het SO per jaar (verwijzingen vanuit het SBO niet meegenomen)

In SWV de Eem stijgt het aantal leerlingen dat wordt doorverwezen naar het SO vooral in Amersfoort en, procentueel het hoogste in Baarn. In de andere gemeentes blijven de aantallen redelijk consistent. Bunschoten en Leusden hebben zich gecommitteerd aan meer inclusief werken en het mogelijk maken dat kinderen binnen de eigen gemeente naar school gaan. De sterke stijging van het aantal doorverwijzingen in Amersfoort hangt deels samen met het aantal kinderen dat een vrijstelling had. In 2022 hebben we ons sterk ingezet op het terugbrengen naar school van deze kinderen. Daarmee stijgt ons deelnamepercentage aan het SO. Dat accepteren wij als gevolg van ons streven om zo veel mogelijk kinderen de kans op ontwikkeling te bieden. Wij zien dit als succes en in tegenstelling tot de landelijke opinie niet als falen van passend onderwijs.

• Deelnamepercentages

De stijging die waarneembaar is in zowel het SBO als het SO komt overeen met de landelijke lijn. Deze worden per schooljaar door DUO in de Kijkglazen in kaart gebracht.

Schooljaar	SBO landelijk	SBO SWV de Eem	SO landelijk	SO SWV de Eem
2021-2022	2,52	2,8	1,89	1,64
2020-2021	2,51	2,79	1,8	1,61
2019-2020	2,49	2,84	1,76	1,53
2018-2019	2,43	2,81	1,67	1,52

Tabel 3 Deelnamepercentages SBO en SO 2018-2022

Wat opvalt in de onderverdeling van het SO is dat verhoudingsgewijs in onze regio veel kinderen een verwijzing met de categorie hoog krijgen, hoger dan de categorie midden, terwijl het landelijke beeld andersom is (SO landelijk: laag 1,5 – midden – 0,21 – hoog 0,18. SWV de EEM: laag: 1,22 – midden: 0,11 – hoog: 0,31). Dit vraagt om een nadere analyse.

Extra ondersteuning SWV de Eem

• Verzuimregistratie optimaliseren

Terugkerend aandacht voor de verzuimregistratie op de scholen heeft gezorgd voor meer bewustwording over het risico op thuiszitters bij repeterend en langdurig verzuim van leerlingen. Wanneer het verzuim goed wordt geregistreerd kan de samenwerking met de leerplichtambtenaar en SWV de Eem beter worden vormgegeven.

In 2022 is in overleg met de GGD de inzet van de M@zl methodiek op een aantal van onze scholen gestart. M@zl is een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim. Uit de registratie komt naar voren dat meer kinderen gebruik maken van een verkorte schooldag, om daarna naar dagbesteding te gaan. Hiervoor zitten kinderen niet thuis, ontvangen nog steeds onderwijs en blijft er ook regie in het onderwijs voor deze kinderen.

In 2022 hebben we drie rapportages naar het ministerie van OCW verstuurd. Het blijft ingewikkeld, onder meer door de AVG, om van gemeentes en betrokken leerplichtambtenaren uit onze regio actuele en correcte data te krijgen. Ook het dashboard passend onderwijs geeft geen goed beeld, omdat de cijfers van het primair en het voortgezet onderwijs zijn samengevoegd en sterk verouderd zijn.

Eind 2022 is de situatie als volgt:

Gemeente	Aantal aanvragen vrijstellingen onder artikel 5a	Thuiszitters
Amersfoort	63	2 (+ 3 kinderen zijn in afwachting van een passende plek)
Baarn	2	2
Bunschoten	7	0
Leusden	2	4
Soest	11	0
Woudenberg	4	1
Onbekend	1	
Totaal	90	9

Tabel 4 Aantal aanvragen vrijstelling en thuiszitters

Kinderen zitten thuis omdat zij in afwachting zijn van een plek in het onderwijs, of van een uitspraak van de vrijstellingstafel, omdat de taalklas vol zit, ouders een andere visie hebben op het juiste onderwijs voor hun kind. Ook is in een geval sprake van verhuizing naar het buitenland, maar is de uitschrijving uit de basisregistratie nog niet gedaan.

Van de 90 aanvragen die zijn ontvangen voor een vrijstelling onder artikel 5a van de Leerplichtwet is de stand van zaken per 31 december 2022 als volgt:

Doorgezet naar het onderwijs	11
Vrijstelling gehele leerplicht verleend	5
Vrijstelling voor 1 of 2 jaar afgegeven	50
In afwachting van een TLV/onderwijsaanbod	1
Nog in behandeling of in afwachting van een SMA (Sociaal Medisch Advies)	17
Overgedragen aan het VO	1
Verhuisd naar een andere regio	5
Totaal	90

Tabel 5 Stand van zaken aanvragen voor een vrijstelling per 31 december 2022

- **Specifieke aanpakken**

Voor sommige doelgroepen is een specifieke aanpak nodig. Zo bestaan er afspraken voor een 'zachte landing' en begeleiding van kinderen van de taalschool en het AZC in het regulier onderwijs. In 2022 hebben we te maken gehad met een hoge instroom in alle taalklassen in onze regio, door de komst van veel Oekraïense kinderen, statushouders en vluchtelingen. Helaas leidt dit ertoe dat we eind van het jaar te maken hebben met wachtlijsten, die per locatie sterk wisselen in duur en lengte.

In 2023 zullen we het initiatief nemen om met alle opvanglocaties gezamenlijk onze aanpak te bespreken.

- **Pilot samenwerking met SKA**

Na de voorbereidende gesprekken in 2021 zijn we dit jaar van start gegaan met een intensievere samenwerking tussen de pedagogische coaches van SKA en de onderwijsondersteuners van het Samenwerkingsverband. Op vier locaties in Amersfoort en een locatie in Leusden wordt samen met ook het betreffende wijkteam gewerkt aan de route van voorschool naar school. In 2022 is een routekaart ontwikkeld en per locatie een maatwerkplan opgesteld voor SKA, het wijkteam en het Samenwerkingsverband. Het effect hiervan is dat we echt samen en op tijd aan een ontwikkellijn voor kinderen beginnen waardoor scholen ook in staat zijn om hun zorgplicht goed te vervullen.

In 2023 bekijken we hoe we deze positieve geleerde lessen op meer locaties kunnen gaan toepassen.

- **Aandacht voor het jonge kind**

Naast de ingekomen aanvragen van een vrijstelling onder 5a, voor de leerlingen in de leerplichtige leeftijd, heeft het Samenwerkingsverband ook de focus gelegd op de kinderen in de gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen en de jonge kinderen in de wijk of gemeenten voor wie instromen in onderwijs niet vanzelfsprekend is. In 2022 zijn in deze leeftijdscategorie 100 kinderen in beeld gekomen. Het totaal aantal kinderen ligt waarschijnlijk hoger: er zijn ook jonge kinderen die door de onderwijsondersteuners in de wijken zijn gezien en verder ondersteund.

Van deze 100 kinderen is de stand van zaken per 31 december 2022 hieronder weer gegeven. Van belang hierbij is dat kinderen in meerdere categorieën kunnen zitten die dus niet optellen tot 100. In totaal zijn van de 100 kinderen er 67 doorgestroomd naar het onderwijs.

Totaal aantal kinderen in gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen in beeld 2022	100
TLV afgegeven	54
TLV ingediend (nog in afwachting)	4
Ingestroomd bij Prof. Groenschool	2
Onderzoek naar instroom Prof. Groenschool	1
Regulier ingestroomd	3
Ingestroomd op Da Vinci	3
Zorg-zorgverwijzing	20
Korte meedenkvraag	3
Nog in behandeling	9
Verhuisd naar andere regio	1
Totaal doorgestroomd naar onderwijs	67

Tabel 6 Stand van zaken kinderen gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen

Op 31 december 2022 constateren we dat voor twee-derde van de jonge kinderen een onderwijsplek is gevonden. Hiermee kunnen we concluderen dat het preventieve meedenken door de onderwijsondersteuners in een gespecialiseerde setting goed werkt. Opvallend is ook dat een op de vijf kinderen door moet in een zorg-zorg verwijzing, omdat zij de overstap naar het onderwijs nog niet kunnen maken. Deze kinderen ontvangen dan wederom een vrijstelling van onderwijs. We constateren dat we wel kinderen naar het onderwijs kunnen laten overstappen maar aan de andere kant ook een toename van het aantal vrijstellingen waardoor er in het eindtotaal geen zichtbare afname is. Daarnaast is uit analyse en observatie in samenhang met de zorg (proeftuin) helder geworden dat er ook kinderen zijn die met een vrijstelling van onderwijs vooral zorg ontvangen, wel leerbaar zouden kunnen zijn, maar niet in een schoolse setting of een geleidelijke overstap nodig hebben. Hiervoor is de subsidie Wel In Ontwikkeling aangevraagd.

- **Wel in Ontwikkeling**

In het verlengde van thuiszitters aanpak en de kinderen die een vrijstelling van onderwijs ontvangen, kijken we ook hoe we de ontwikkeling van deze kinderen wel kunnen ondersteunen. Landelijk is hiervoor de subsidieregeling van OCW Wel In Ontwikkeling (de WIO) uitgeschreven. We hebben deze aangevraagd en toegekend gekregen.

Kinderen die nu geen onderwijs ontvangen maar die wel leerbaar zijn, krijgen op deze manier een onderwijsaanbod met een eigen leer- en ontwikkellijn. Door het onderwijs naar het kind te brengen in plaats van het kind naar het onderwijs te laten komen is meer maatwerk mogelijk, in het tijdstip waarop een kind onderwijs krijgt als ook de duur en de intensiteit ervan. Hierdoor krijgen deze kinderen de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen. In 2022 zijn de eerste stappen gezet.

- **Wijkgerichte aanpak scholen Soesterkwartier: Een kansrijke start voor elke leerling!**

In 2021 is de integrale wijkgerichte aanpak binnen het Soesterkwartier gestart. Alle partners rondom het kind werken samen aan een doorgaande lijn, aan afstemming en aanbod tussen voorschools en school. Door de gemaakte routekaart krijgen we gezamenlijk meer zicht op de ontwikkeling en behoeften van het kind en het gezin en maakt ieder kind een kansrijke start in groep 1 van een basisschool in het Soesterkwartier. De speerpunten in de ontwikkeling waren:

1. **Spelend en ontdekkend leren als sleutel tot ontwikkeling voor het jonge kind.** Iedere basisschool in het Soesterkwartier heeft een jonge kind specialist (in opleiding). Hierdoor zijn alle drie de basisscholen vanaf augustus 2023 voorzien van kennis en expertise gericht op het jonge kind in de school en kunnen hierdoor hun handelen nog meer passend afstemmen op de behoeften van het jonge kind.
2. **Impuls op het gebied van taal- en woordenschat ontwikkeling.** De professionals van de drie basisscholen hebben hun kennis verbreed over de basale taalontwikkeling van het kind en het nog beter kunnen herkennen en signaleren van een taalontwikkelingsstoornis.
3. **Naar inclusiever voor een kansrijke jeugd in de wijk.** Ieder kind in de eigen wijk naar school met een breed en daarmee passend aanbod. Hieraan zal in 2023 verder worden gewerkt.
4. **Een veilige omgeving voor leerlingen.** Op de drie basisscholen is een *social worker* werkzaam. De leerkracht voelt zich hierdoor als 'onderwijs'-professional direct ondersteund in de praktijk door een 'zorg'-professional. Hierdoor wordt er adequaat afgestemd op wat het kind aan zorg nodig heeft om tot ontwikkeling te komen.

De doorontwikkeling in het laatste schooljaar van deze samenwerking richt zich onder andere op het boven bestuurlijke draagvlak dat nodig is om deze gezamenlijke aanpak te borgen.

- **Uitvoeringsprogramma Onderwijs en Jeugd (UPJO)**

De gemeente Amersfoort ondersteunt de ontwikkeling in het Soesterkwartier via haar Uitvoeringsprogramma Onderwijs en Jeugd (UPJO). Over de ontwikkelingen die mede worden ondersteund vanuit UPJO wordt apart verslag gedaan aan de gemeente Amersfoort. Aandachtspunt voor komend jaar is dat met de komst van de BSA in 2024 de financiering van een aantal arrangementen niet meer via UPJO zal verlopen maar via de nieuwe contractpartner.

2.2.3 Dekkend Netwerk specialistische voorzieningen

- **Gebiedsgerichte afspraken met bestuurders en gemeenten bestendigen**

In 2022 is er geregeld overlegd met gemeenten, GGD, wijkteams, kinderopvang en het onderwijs. In deze overleggen was er naast alle organisatorische vraagstukken veel aandacht voor kwetsbare kinderen. Dit heeft in 2022 niet geleid tot nieuwe voorzieningen, wel tot diverse oplossingen op individueel kindniveau. In het licht van het nieuwe ondersteuningsplan is van alle gemeentes een overzicht gemaakt van het dekkend aanbod als ook eventuele ambities voor de toekomst.

2.2.4 Ketenaanpak

- **IWOO centraal in de wijk**

De Integraal Wijk en Onderwijs Overleggen (IWOO) in de regio kennen een heel diverse ontwikkeling, Het streven is dat meerdere overleggen samenkomen in het IWOO en dat daardoor aan een betere ketenaanpak kan worden gewerkt.

In alle wijken en gemeentes is ten minste twee keer een IWOO georganiseerd. Onderwerpen waren onder meer hoogbegaafdheid, armoede, het jonge kind en samenwerking met stichting ABC. In praktisch alle gemeentes/wijken zijn afspraken gemaakt over de verbinding tussen voorschool en school en wordt kennis gedeeld over de samenwerking tussen onderwijs en zorg. In 2022 hebben alle onderwijsondersteuners nagedacht over een plan van aanpak voor de langere termijn. Wat beogen we en hoe kunnen we dat gezamenlijk realiseren?

Met het oog op ons nieuwe ondersteuningsplan is een start gemaakt met het in kaart brengen van de

voorzieningen per gemeente/wijk en zijn ambities opgesteld. In 2023 zullen we deze vertalen naar concrete plannen van aanpak om ook zo bij te dragen aan meer thuisnabij onderwijs en een dekkend aanbod. Een zorgpunt is dat door de overbelasting in de zorg de deelname vanuit die hoek iets lijkt terug te lopen. Een van de vragen voor 2023 is dan ook welke overlegtafels er zijn, en hoe we die structuur zo efficiënt mogelijk kunnen inrichten.

- **Thuiszittersaanpak in keten uitvoeren**

De 'passend onderwijs tafel' is een samenwerking tussen gemeenten, GGD, leerplicht en de beide samenwerkingsverbanden, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de beoordeling van vrijstellingsaanvragen. Deze tafel heeft in 2022 een nieuwe naam gekregen: Team Ontwikkelings Mogelijkheden (TOM). Dat is kenmerkend voor de aanpak in het team: steeds blijven kijken vanuit de mogelijkheden die een kind heeft.

In 2022 is ook de proeftuin onderwijs en zorg afgerond. Het Samenwerkingsverband nam formeel niet deel aan deze proeftuin, maar sloot aan in de verschillende overleggen. Mede op basis van de ervaringen in deze proeftuinen heeft ministerie van OCW een subsidieronde uitgeschreven om verder te werken aan de samenwerking met de zorg, de zogeheten Experimenteerregeling. Gelet op de enorme bureaucratie die in geen verhouding staat tot de geboden mogelijkheden hebben wij, net als vele andere samenwerkingsverbanden, besloten om hier geen aanvraag voor in te dienen, maar ons eigen pad te volgen in het verder ontwikkelen van deze samenwerking en bijvoorbeeld na te denken over collectief financieren samen met zorgpartners van bepaalde voorzieningen.

- **Onderwijs-zorg aanbod met breedspectrumaanbieders uitvoeren**

In de regio Amersfoort werken de gemeenten, de Breed Spectrum Aanbieders (Specialistische Jeugdzorg, BSA) en de samenwerkingsverbanden (SWV PO de Eem en V(S)O Eemland) samen aan meer effectiviteit van de inzet van specialistische jeugdzorg voor leerlingen die die ondersteuning nodig hebben. Het sociaal (wijk) team is beschikbaar voor alle jongeren in onze regio. Is er meer ondersteuning nodig, dan kan het wijkteam of de huisarts een individuele beschikking afgeven.

Er zijn onderwijsvoorzieningen met een dusdanige populatie dat zij de benodigde ondersteuning sneller en ook voor groepen leerlingen beschikbaar willen hebben. De ondersteuning van zorg binnen de school gebeurt onder de noemer Onderwijs Specialistische Jeugdhulp (OSJ).

De ontwikkelingen van de OSJ hebben in 2022 geresulteerd in een uitbreiding van de inzet op de scholen. Daarnaast is een interne werkwijze vastgesteld en zijn de onderwijsondersteuners vanuit hun rol op de scholen meer betrokken op dit proces. In 2022 zijn de volgende Amersfoortse scholen betrokken bij de OSJ:

- Joost van den Vondel (inmiddels is de OSJ daar gestopt)
- Plevier - SO
- Koningin Wilhelminaschool - SBO
- De Kinderhof (inmiddels is de OSJ daar gestopt)
- De Regenboog
- De Kubus
- De Breede Hei

Voor 2023 staan gesprekken gepland op de volgende scholen:

- Calvijnschool - Bunschoten
- Gaspard de Coligny- Baarn
- De Werf -SBO Amersfoort
- OKC het Scala - Amersfoort

Hiermee wordt het doel om de inzet te verdubbelen op de scholen gehaald.

De pilotfase is in 2022 afgerond en aan het begin van 2023 zal gekeken worden naar het huidige basisdocument. Daarin wordt de informatie vanuit de opgehaalde evaluaties gebruikt als input voor de verdere ontwikkeling.

In 2023 gaat de inkoop en aanbesteding wijzigen. De gevolgen hiervan voor de invulling van de OSJ op de scholen zal dan ook duidelijk worden.

2.3 Overige beleidselementen

2.3.1 Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Het daadwerkelijk toelaten van leerlingen op een specifieke school is de verantwoordelijkheid van de aangesloten scholen. Desgewenst wordt op casusniveau hierover geadviseerd door de onderwijsondersteuner van SWV de Eem. Mocht er uiteindelijk geen school worden gevonden, dan heeft SWV de Eem doorzettingsmacht. Net als in voorgaande jaren is hiertoe ook in 2022 geen noodzaak geweest. De wettelijke taak die SWV de Eem heeft betreft het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal (basis) onderwijs; deze wordt conform wet- en regelgeving uitgevoerd en staat beschreven op onze website.

2.3.2 Onderzoek en ontwikkeling

Naast het eigen dataonderzoek dat onderdeel uitmaakt van de kwaliteitscyclus van SWV de Eem werken we, daar waar mogelijk, mee met onderzoek om ontwikkelingen van ingezet beleid te kunnen monitoren en te toetsen.

We namen in 2022 deel aan twee meerjarige onderzoeken: een gericht op het effect van leesmethode Bouw! op de leerprestaties op schoolniveau en een onderzoek naar de effectiviteit van de Familieklas. Daarnaast hebben we met het oog op ons nieuwe ondersteuningsplan zelf twee onderzoeken laten uitvoeren: een data-analyse door B&T en een onderzoek naar ons dekkend aanbod door het NCOJ. Het verslag daarvan verwachten we begin 2023.

• Bouw!

Bouw! is een computerprogramma dat wordt ingezet om laaggeletterdheid en dyslexie terug te dringen. Het implementatietraject van Bouw! is begonnen in 2015. Het onderzoeksproject is voor SWV de Eem gestart in schooljaar 2019-2020 en zou lopen tot en met schooljaar 2020-2021. De looptijd is vanwege de coronamaatregelen en de invloed daarvan op de dataverzameling verlengd tot en met 2023. Na twee schooljaren waarin door corona de inzet van Bouw! suboptimaal is geweest zien we in 2022 voorzichtig herstel. Van Bouw! maakt inmiddels het overgrote deel van de scholen gebruik. Het goed gebruik van Bouw! is geen vanzelfsprekendheid en blijft de nodige aandacht en professionalisering vragen. In 2022 is het contract met opnieuw vijf jaar verlengd. Léxima verzorgt in afstemming met SWV de Eem de professionalisering op de scholen, sluit aan bij diverse netwerken om op te halen waar de vragen en verwachtingen zich bevinden. Ook neemt Léxima deel aan de dyslexietafel binnen het dyslexieconvenant in onze regio. Door informatie over Bouw! te combineren met data uit de dyslexietool ontstaan mogelijkheden om de ondersteuning op school beter in te richten.

Onze partners zijn

Passend Primair Onderwijs
Hoeksche Waard
Samenwerkingsverband 28/04

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Lexima

- **Dyslexiezorg**

De Poortwachter dyslexie heeft over 2022 een geringe toename gezien van het aantal aanmeldingen (265 in 2020, 362 in 2021 en 365 in 2022). De Poortwachters beoordelen een aanvraag in principe binnen tien werkdagen. Piekmomenten zijn februari/maart en juni. Eind 2022 waren van de 365 aanvragen er 317 afgerond (87%). Hiervan kregen er 260 een positief advies (83%) en 55 een negatief. Doordat op het moment van het schrijven van deze rapportage nog niet alle aanvragen waren behandeld kunnen deze aantallen en de verhouding tussen positief/negatief nog wijzigen.

Door de wijziging in de richtlijnen dit jaar (co-morbiditeit is geen vereiste meer bij de Poortwachter om een positief advies te krijgen) is het percentage positieve adviezen iets toegenomen (van 75% in 2021 en 79% in 2020 naar 83% in 2022).

In 2022 hebben we veel aandacht geschonken aan de tool en de samenwerking met gemeentes, zorgaanbieders en andere betrokkenen aan de dyslexietafel die jaarlijks drie tot vier keer bijeenkomt. Door meer integraal naar onze data te kijken hopen we scholen gerichter te kunnen gaan adviseren en ondersteunen.

- **Familieklas**

De Familieklas is een gedragsinterventie voor leerlingen van groepen 4 t/m 8 op de reguliere school, waarbij ouders, leerling en school nauw samenwerken. Een eigen leerkracht wordt opgeleid tot Familieklasleerkracht. In 2022 zijn er in totaal vijf Familieklassen gestart op de volgende scholen: OBS De Border, Kon-Tiki, DOK12, OBS De Wijde Wereld en OBS De Egelantier. Vanwege schoolontwikkelingen en personeelsgebrek op scholen zelf kon de Familieklas in 2022 op twee scholen niet starten, terwijl de wens er wel lag. Op OBS De Egelantier zijn het schoolteam en een leerkracht opgeleid in de Familieklasmethodiek. Vanwege opheffing van de Stichting Familieklas Nederland zijn in 2022 vijf leerkrachten van scholen en drie medewerkers van SWV de Eem geschoold in de Familieklasmethodiek (train-de-trainer) om ook in de toekomst leerkrachten op te kunnen leiden als Familieklasleerkracht en scholen te kunnen ondersteunen bij de implementatie van de interventie.

Fotocredits: Roos Jongbloed, Familieklasleerkracht op de Caeciliaschool

Uit kleinschalig onderzoek is gebleken dat de Familieklas een beloftevolle interventie is om gewenst gedrag op school aan te leren (Jansma-Bosman, 2017; Wouters, 2022). De vorderingen van deelnemende leerlingen worden gemonitord middels een gevalideerde vragenlijst (SDQ) in een online dashboard en middels een analyse op de vorderingen van de persoonlijke gedragsdoelen. Voor een tweejarig landelijk onderzoek vanuit het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) naar de effectiviteit van de gezins- en familieklassen neemt de projectleider van de Familieklas deel aan een onderzoeksconsortium. Dit onderzoek heeft door corona vertraging opgelopen, waardoor de onderzoeksperiode is verlengd tot en met schooljaar 2023-2024.

Onze partners in 2022 waren:

2.3.3 InformatiePunt Passend Onderwijs voor Ouders (IPPOO)

SWV de Eem heeft sinds 2014 een Informatiepunt Passend Onderwijs voor Ouders (IPPOO). In 2021 hebben samenwerkingsverbanden in het primair en voortgezet onderwijs een wettelijke opdracht gekregen om in 2023 te komen tot een ouder- en jeugdsteunpunt of een bestaand steunpunt door te ontwikkelen op basis van drie pijlers: informeren, steunen en signaleren.

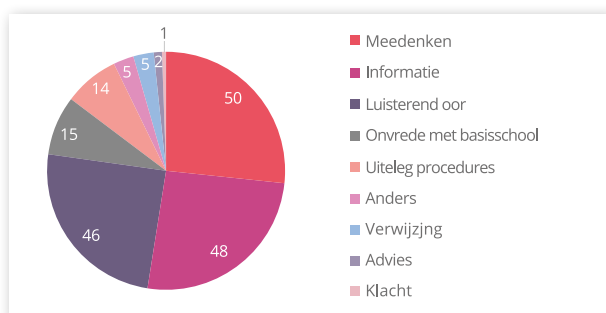
In 2022 is voor deze doorontwikkeling een analyse uitgevoerd waarbij sterktes, zwaktes en kansen betreffende het IPPOO in kaart zijn gebracht. Er is een visiedocument opgesteld en het IPPOO is verbreed naar een steunpunt voor zowel ouders als jeugdigen in zowel primair als ook voortgezet onderwijs.

“Het steunpunt biedt ouders en jeugdigen onafhankelijke, toegankelijke en begrijpelijke informatie over en steun bij passend onderwijs in het algemeen en specifiek in het werkgebied van SWV de Eem en SWV Eemland. Ouders en jeugdigen voelen zich gezien, gehoord en geholpen in hun zoektocht naar passend onderwijs.”

Het steunpunt heeft tweemaal per week spreekuur, op maandag en donderdag. Ouders kunnen telefonisch of per mail contact opnemen, daarnaast is het ook mogelijk om op kantoor af te spreken.

In 2022 is het IPPOO 186 keer benaderd met vragen over passend onderwijs. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2021. Met name in maart, mei en september is het IPPOO vaak gebeld. In 2022 heeft het steunpunt 25 telefoontjes betreffende het voortgezet onderwijs beantwoord. Dat is een aanzienlijke stijging; het aantal telefoontjes met betrekking tot leerlingen in het voortgezet onderwijs is met meer dan de helft gestegen. Jeugdigen hebben het steunpunt nog niet weten te vinden. De verwachting is dat het aantal telefoontjes in 2023, mede door extra aandacht voor het steunpunt en de verbreding van de doelgroepen verder zal toenemen.

ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

De meeste mensen die contact opnamen hadden behoefte aan meedenken, informatie over passend onderwijs voor hun kind en/of informatie over gespecialiseerd onderwijs en een luisterend oor. Ook werd gesproken over onvrede over de huidige basisschool. De onvrede had veelal te maken met een verschil van inzicht over de geboden of benodigde zorg en ondersteuning voor hun kind.

Figuur 3 Ondersteuningsbehoefte IPPOO 2022

SWV de Eem biedt ook ondersteuningstrajecten aan ouders van leerlingen in het primair onderwijs in de regio aan. De aanvraag voor deze ondersteuningstrajecten komt binnen via het IPPOO (ouders) of via de onderwijsondersteuners. In 2023 zijn er in totaal 32 ondersteuningstrajecten geweest. Het ging hierbij voornamelijk om ondersteuning bij de overstap naar gespecialiseerd onderwijs, ondersteuning in de communicatie tussen ouders en school, dreigende thuiszittersproblematiek en onvrede van ouders rondom passend onderwijs voor hun kind en/of zich hierin niet voldoende gehoord voelen. Hierbij gaat de schoolmaatschappelijk werker bijvoorbeeld mee met een kennismakingsbezoek aan scholen voor gespecialiseerd onderwijs, sluit zij aan bij een gesprek op school om ouders te ondersteunen en/of geeft uitleg over de mogelijkheden binnen passend onderwijs in begrijpelijke taal.

In 2023 wordt het steunpunt samen met onze collega's van het voortgezet onderwijs verder doorontwikkeld. Zo komt er een eigen website om ouders en jongeren beter van dienst te kunnen zijn en de vindbaarheid te vergroten. Bij het ontwerpen van deze nieuwe site zijn ouders en leerlingen actief betrokken. Het IPPOO zal vanwege de verbreding van de doelgroepen in 2023 verder gaan onder een nieuwe naam: JOSEE (Jeugd- en Oudersteunpunt Eemland). In 2023 zal extra aandacht besteed worden aan het bereiken van de doelgroepen, onder meer via sociale media.

2.4 Maatschappelijke context (overheidsbeleid)

2.4.1 Allocatie van middelen naar schoolniveau

In de meerjarenbegroting, als bijlage onderdeel uitmakend van het ondersteuningsplan, wordt allocatie van middelen tot en met 2022 bestemd voor de basisondersteuning bepaald aan de hand van leerlingaantallen. In 2022 is per leerling € 90 uitgekeerd. Naast de bedragen per leerling, de reguliere kosten voor het SO en het SBO en de bedrijfsvoering van het Samenwerkingsverband worden er arrangementen voor extra ondersteuning aan de scholen toegekend. In 2022 zijn we scherper gaan kijken naar het niveau waarop deze schoolarrangementen zich richt. Alleen die arrangementen die zich richten op de extra ondersteuning worden door het Samenwerkingsverband mede gefinancierd.

2.4.2 Onderwijsachterstanden

Onderwijsachterstandenbeleid is geen specifiek thema voor samenwerkingsverbanden, maar onderdeel van de lokaal educatieve agenda van gemeenten met schoolbesturen.

SWV de Eem ondersteunde ook in 2022 scholen die onevenredig veel leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften hebben met een schoolarrangement om verwijzing naar het SBO en SO te voorkomen. Voorwaarde hiervoor is dat de basisondersteuning op een school in orde is.

Zo dragen wij ook bij aan het collectieve onderwijsachterstandenbeleid. Daar waar het om een enkele leerling op een school gaat, doen we dat met maatwerk per leerling of groepje leerlingen.

2.5 Korte weergave ontwikkelingen per gemeente

Hieronder worden per gemeente de relevante ontwikkelingen in 2022 weergegeven. Op 16 maart waren er in alle gemeentes gemeenteraadsverkiezingen. We hebben de voor ons relevante onderdelen van de collegeakkoorden in kaart gebracht om te onderzoeken of en zo ja wat dat voor ons handelen betekent. Over het algemeen zien we in vrijwel alle gemeentes de beweging om meer te normaliseren en collectiever te werken terugkomen. Dat sluit goed aan bij twee van de bewegingen die ook wij de komende jaren gaan maken. Verder zien we in algemene zin dat het personeelstekort in de wijkteams toeneemt, waardoor het lastiger is om afspraken te maken. De toename van steeds complexer wordende problematiek bij kinderen (en ouders) in combinatie met personeelstekort bij wijkteams en ook zorg leidt tot een hogere druk op het onderwijs en toenemende vragen aan het Samenwerkingsverband. Het grote aantal nieuwe intern begeleiders vraagt ook het nodige aan begeleiding van de onderwijsondersteuners.

2.5.1 Amersfoort

Amersfoort heeft geen eigen Lokaal Educatieve Agenda, maar diverse andere overlegstructuren. De Amersfoortse besturen hebben een eigen InterBestuurlijk Overleg (IBO) waarbij de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband af en toe aansluit. De samenwerking op schoolniveau en in de wijk verloopt over het algemeen naar waarneming van de medewerkers van het Samenwerkingsverband goed.

Dit jaar heeft de gemeente Amersfoort via UPJO en de NPO middelen voor vroegdiagnostiek op de Amersfoortse scholen toegekend. Er is een diffuus beeld wat de scholen met deze middelen doen. In 2023 zullen we hier gezamenlijk naar kijken en beoordelen of deze route meerwaarde heeft.

In een aantal wijken zien we de gestapelde problematiek ook op school terug: armoede, wachtlijsten voor de zorg, grotere druk op het wijkteam en een taalachterstand leiden tot complexere ondersteuningsvragen. Samenwerking is dan hard nodig, zoals bijvoorbeeld in Liendert/Rustenburg waar wordt nagedacht over het creëren van meer gemengde scholen en Berg-Vermeer-Leusderkwartier waar intern begeleiders elkaar opzoeken om meer verbinding in de wijk te creëren en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor alle kinderen in deze wijken.

In Kruiskamp-Koppel-Binnenstad wordt gewerkt aan intensivering van de samenwerking met de zorg om zoveel mogelijk leerlingen een plek te kunnen blijven bieden in de eigen wijk. Zo haken de wijkteamondersteuner en de social worker aan bij de structurele overleggen van de intern begeleiders en de onderwijsondersteuner van het Samenwerkingsverband.

In Amersfoort Nieuwland heeft een HB samenwerkingspilot gedraaid voor kinderen in groepen 3 tot en met 5. De pilot is gestopt; een van de deelnemende besturen biedt een plusgroep aan waar ook kinderen van andere besturen kunnen aansluiten. Hierna is een werkgroep gestart van de hoogbegaafdheidsspecialisten van de verschillende besturen om tot een gezamenlijk plan te komen passend binnen het door het ministerie van OCW mede gefinancierde project. Dit advies zullen we in het voorjaar van 2023 in het IBO bespreken. De HB voorziening op Da Vinci Eemland richt zich vooral op kinderen met een dubbel bijzonder HB profiel. We onderzoeken op dit moment hoe we de ondersteuning zo goed mogelijk kunnen laten aansluiten bij de populatie. Over het gehele HB aanbod in Amersfoort zullen we ons in 2023 een verder beeld moeten vormen.

In het IWOO in Zielhorst/Vathorst en het Soesterkwartier stonden het jonge kind en de doorlopende lijn voorschool-school centraal in de samenwerking met de GGD, het wijkteam, de gemeente, Auris/Kentalis en het Samenwerkingsverband.

De Wereldwijzer is intensief betrokken geweest bij de opzet van onderwijs aan Oekraïense kinderen. Voor de zomervakantie werden zij op verschillende scholen opgevangen, onder meer op de Kameleon in Zielhorst. Na de vakantie zijn deze kinderen grotendeels naar de Wereldwijzer doorgestroomd. Dat heeft voor een grote groei van het aantal leerlingen gezorgd, waardoor er inmiddels een wachtlijst is. Het Samenwerkingsverband heeft de Wereldwijzer extra ondersteuning geboden en heeft geregeld overleg over de stand van zaken. De doorstroming van Oekraïense kinderen naar andere scholen blijft een aandachtspunt.

De pilot samenwerking met SKA en de samenwerking van drie besturen in het Soesterkwartier en de inzet van de OSJ worden elders in dit verslag toegelicht.

2.5.2 Baarn

Baarn heeft een eigen Lokale Educatieve Agenda. In het IWOO van Baarn heeft de gemeente de ruimte gevraagd input te vragen op de gemeentelijke thema's. Intern begeleiders en ketenpartners hebben gezamenlijk gesproken over diverse thema's zoals vroegschoolse educatie, hoogbegaafdheid, leesstimulering en passend onderwijs en inclusie. Ook de besturen zelf hebben hun onderlinge samenwerking geagendeerd; desondanks komt deze moeizaam tot stand.

Voor het HB project hebben twee van de besturen daarom besloten om zonder subsidie aan te sluiten bij de scholing in Soest. De vraag naar HB onderwijs in Baarn zal in 2023 verder worden verkend, mede in het licht van de landelijke ontwikkelingen.

Ook Baarn heeft een personeelstekort in de zorg. Er zijn wachtlijsten en een aantal (eerder wel) gecontracteerde voorzieningen ontbreekt op dit moment.

Bij de gemeente, het lokaal team, PIT Baarn en het Samenwerkingsverband zijn veel wisselingen geweest van personeel. Op vier van de scholen zijn wisselingen van intern begeleiders geweest. Daarom is in het IWOO de aandacht vooral uitgegaan naar het elkaar ontmoeten en opnieuw leren kennen en toelichting op de werkwijze van en nieuwe ontwikkelingen binnen de zorg.

Al deze factoren gezamenlijk verklaren mogelijk de stijging van het aantal verwijzingen in Baarn in 2023.

2.5.3 Bunschoten-Spakenburg

Afgelopen jaren is hard gewerkt aan een inclusievere schoolcultuur en het denken vanuit meer thuisnabij onderwijs. De besturen trekken hierin samen op in de zogenaamde Grow-scholen (de Grondtoon, de Calvijnschool en het Kruisrak). Er zijn goede voorbeelden uit het land gedeeld met de mogelijkheid om daar zelf te gaan kijken; ook is Bunschoten zelf vaak als voorbeeld genoemd. Scholen zijn steeds beter in staat om leerlingen op een eigen leerlijn aanbod te geven. Afgelopen jaren is een dalende trend in het aantal verwijzingen waarneembaar geweest die in 2022 weer iets opliep, zoals we ook breder binnen ons Samenwerkingsverband en ook landelijk zien.

Met het sociaal team De Lingt en welzijnsorganisatie De Boei zijn duidelijke samenwerkingsafspraken gemaakt. De scholen hebben voor beiden een vaste contactpersoon.

Op een van de scholen is een kleine kleutergroep gestart met ondersteuning uit de zorg; ook zijn er leerlingen die een overstap maken naar een Grow-school, omdat het aanbod passend gemaakt kan worden.

In 2022 is ook gewerkt aan het in beeld krijgen van de leerlingen in de voorschoolse voorzieningen (PSZ, kinderopvang, Kentalis) om samen te onderzoeken of starten binnen het regulier onderwijs mogelijk zou zijn. De lijnen vanuit de diverse voorscholen naar de onderwijsondersteuner zijn bekend en kort en er wordt altijd samengewerkt met de basisschool van aanmelding en met het sociaal team. Voor een aantal leerlingen bleek het mogelijk om te starten in een (kleine) kleutergroep met extra ondersteuning vanuit Amerpoort. Ouders en school zijn tot nu erg blij met de positieve ontwikkelingen voor deze leerlingen. Het betreft wel altijd maatwerk om te onderzoeken wat passend is voor een peuter/kleuter. Soms blijft een speciale zorg- of onderwijsplek nodig, die helaas bijna altijd buiten Bunschoten ligt.

Ook is er met de gemeente overlegd over meer vindplaatsgericht werken op de scholen. Vanuit de gemeentelijke NPO-middelen is een project 'op de bank' gestart op 't Kruisrak, waarbij een medewerker van De Boei een dagdeel op school aanwezig is. Over de inzet van de OSJ op de Calvijnschool wordt gesproken. Tot slot heeft ook Bunschoten-Spakenburg te maken gehad met een grote groep nieuwkomers uit met name Oekraïne. Het nieuwkomersonderwijs vindt grotendeels plaats op 't Kruisrak.

Een aantal kinderen krijgt onderwijs in een eigen groep op locatie Groen/Grond. De jonge leerlingen zijn opgenomen in de kleutergroepen. Veel kinderen hebben traumatische ervaringen opgedaan, wat vraagt dat wij hun ondersteuningsbehoefte goed moeten blijven monitoren, ook in 2023.

2.5.4 Leusden/Achterveld

Leusden werkt sinds drie jaar met bestuursarrangementen voor de extra ondersteuning (in plaats van individueel aangevraagde en toegekende). De intensieve samenwerking tussen scholen – besturen – Samenwerkingsverband – de gemeente en Lariks is ook dit jaar voortgezet. Men weet elkaar goed te vinden. In 2022 is gewerkt aan meer autonomie bij de scholen waardoor, onder meer, het aantal MDO's (multidisciplinaire overleggen) is afgenomen. Het lijkt erop dat de inzet van de NPO-middelen scholen beter heeft voorbereid op ondersteuningsbehoeften van leerlingen op het gebied van de cognitieve ontwikkeling. Leusden heeft afspraken gemaakt in het convenant 'Samen zorgen voor de jeugd', waarin vooral de samenwerking met de voorschoolse voorzieningen een ontwikkelpunt was. Mede door de pilot met SKA is dit goed gaan lopen. De pedagogische coach van de kinderopvang heeft een vaste lijn met de onderwijsondersteuner om samen te sparren, trajecten uit te zetten en uit te voeren.

In de werkgroep 'Onderwijs en jeugdhulp', wordt verder gezamenlijk gezocht hoe de beweging naar inclusiever samenleven kan worden ingezet. De HB-route is in 2022 aangescherpt, waarmee in Leusden/Achterveld ook op dit gebied een dekkend aanbod is ontstaan.

Sturen op schoolontwikkeling maakte deel uit van de pilot aanpak in Leusden. Bepaalde speerpunten hebben door corona vertraging opgelopen, maar met de opdracht richting meer inclusief onderwijs zullen deze in 2023 weer hoog op de agenda komen.

De taalklassen in Leusden zijn mede door de komst van veel Oekraïense kinderen enorm toegenomen: van twee naar vijf klassen, met een verwachte doorgroei in 2023 naar zeven. Dat veroorzaakt allerlei vraagstukken, niet in de laatste plaats rond de financiering die voor nieuwkomers merkwaardig in elkaar steekt.

2.5.5 Soest/Soesterberg

Binnen Soest is in 2022 een duidelijke beweging op bestuurlijk niveau ingezet. In 2022 is gewerkt aan een intentie-akkoord om te gaan bouwen aan een Soester Lokale Educatieve Agenda (LEA). De partners hebben ervoor gekozen om zich op een nieuwe manier te organiseren. De Kerngroep LEA is strategisch en besluitvormend en het POSS is strategisch en uitvoerend. Het overleg Passend Onderwijs Soest en Soesterberg (POSS) heeft richting gegeven aan bijeenkomsten voor directeuren en intern begeleiders over inclusiever onderwijs. Daarin valt nog het nodige te doen, maar de eerste stappen zijn gezamenlijk gezet. Het handelingsgericht denken en werken laat in Soest afgelopen jaar een mooie ontwikkeling zien. Het samenwerken met de ketenpartners daarin, het op tijd betrekken van alle partijen en de tijd nemen om waar te nemen en te begrijpen geven een breder, gedeeld beeld.

Over diverse onderwerpen vinden op IB- en directieniveau boven bestuurlijk overleg en samenwerking plaats, zoals bijvoorbeeld tussen twee scholen in Overhees. Voor de drie scholen in Soesterberg is een HB+groep opgezet, de Verrekijker. Ook is overleg opgezet tussen de drie scholen, het jeugdteam, Welzin en Balans in Soesterberg.

Tijdens het IWOO is vooral aandacht besteed aan het leren kennen van ketenpartners en is extra aandacht geschonken aan risicovol verzuim en thuiszitters. In de praktijk is al zichtbaar dat men elkaar sneller weet te vinden en meer van elkaars expertise gebruik maakt.

Voor Soest/Soesterberg biedt een school, de Egelantier, voor leerlingen uit groepen 3 – 8 nieuwkomersonderwijs. Leerlingen in de kleuterleeftijd stromen direct in bij de reguliere kleutergroepen van de scholen die in de wijk staan waarin de leerling woonachtig is. In de Taalklas Nieuwkomers (TKN) wordt een jaar taalonderwijs gegeven. Na dit jaar stromen de leerlingen uit naar de reguliere basisschool in de wijk waar de leerling woont. Als bij Taalklas Nieuwkomers wordt ingeschat dat een leerling geen passend onderwijs kan krijgen binnen het reguliere onderwijs, dan vragen zij een TLV aan voor een passende onderwijssetting. Zij begeleiden ouders zorgvuldig in dit traject. Veel leerlingen stromen na een jaar TKN uit naar een reguliere groep op de Egelantier. Deze school heeft meer expertise en middelen om de ondersteuning op NT2 te bieden. Dit maakt ook dat leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte een plekje vinden binnen een reguliere setting.

2.5.6 Woudenberg

In Woudenberg is het handelingsgericht werken inmiddels goed ingeburgerd. Ook lukt het steeds beter om leerlijnen op eigen niveau aan te bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ondersteuningsvragen aan de onderwijsondersteuner leiden lang niet altijd tot ook een arrangement. Er zijn relatief veel vragen over kinderen met gedragsproblematiek, veelal voortkomend uit complexe ontwikkelingsproblematieken. De scholen weten elkaar in toenemende mate te vinden; bijvoorbeeld voor bao-bao verwijzingen. Ook de samenwerking op het gebied van hoogbegaafdheid, mede ondersteund en gestimuleerd door het HB-project loopt goed.

De samenwerking met de ketenpartners is versterkt, onder meer door het IWO. De afspraken en de routes hiertoe worden in 2023 verder uitgewerkt en vastgelegd.

Doordat Woudenberg een groeigemeente is, waarmee de populatie van samenstelling verandert, neemt de behoefte aan NT2 expertise toe. De Oekraïense klas was in 2022 heel snel ingericht en loopt goed. In 2023 wordt onderzocht of een eigen nieuwkomersklas wenselijk en haalbaar is.

3. Besturing

3.1. Juridische structuur

De bij het Samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen vormen samen de Vereniging Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem (SWV de Eem).

Bij SWV de Eem zijn ultimo 2022 24 schoolbesturen aangesloten. Drie van de leden zijn opting-in schoolbesturen met scholen voor speciaal onderwijs, die weliswaar buiten de regio zijn gevestigd, maar die onderdeel zijn van ons dekkend aanbod en als lid hun expertise inbrengen in de regio.

In het totaal zijn 124 locaties aangesloten, met in totaal 26.914 leerlingen (telling 1 februari 2022). Dit betreft:

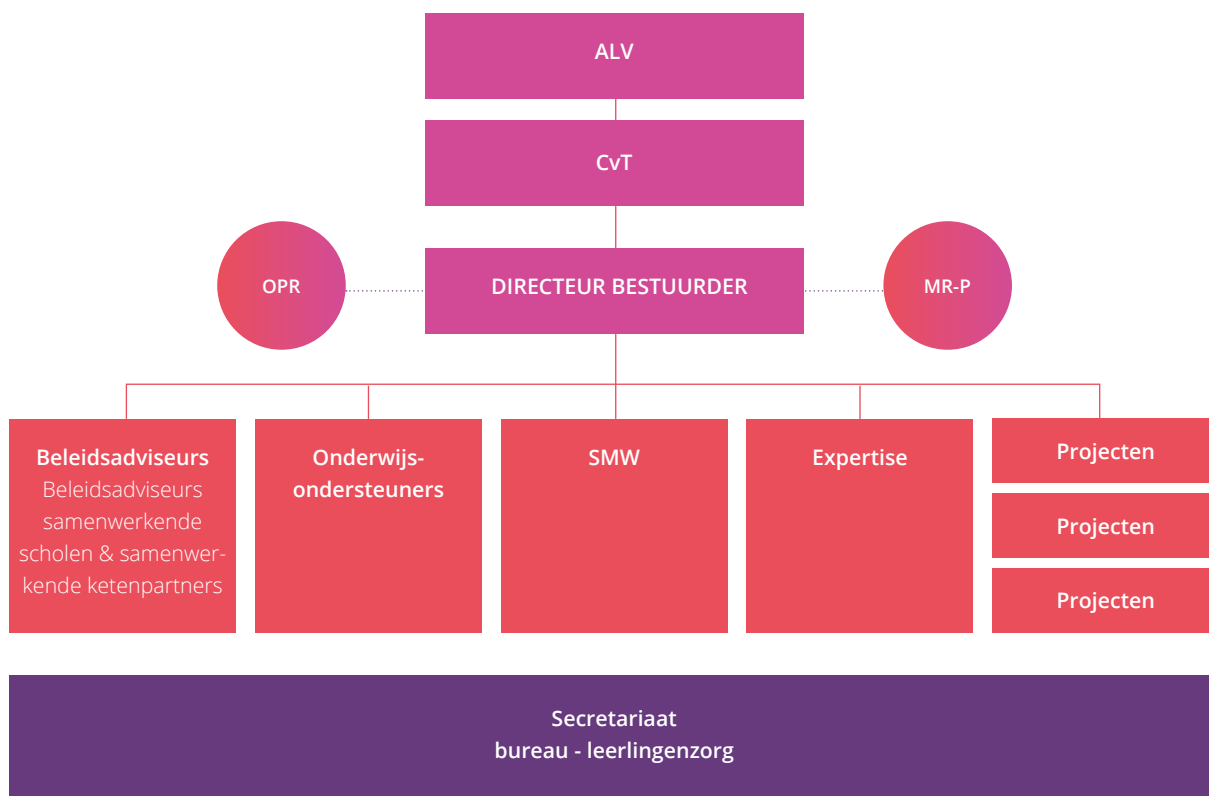
- 108 locaties voor regulier onderwijs
- 5 locaties voor speciaal basisonderwijs in Amersfoort:
  - Boulevard 410
  - De Werf
  - Kingma/Dr. M. van der Hoeveschool (gefuseerd in 2022)
  - Koningin Wilhelminaschool
  - Michaëlschool
- 3 locaties voor speciaal onderwijs in regio Amersfoort:
  - De Klimboom (cluster 3)
  - Plevier (cluster 4)
  - Kolibri (cluster 4)
- 8 opting in-locaties voor speciaal onderwijs buiten de regio:
  - Berg en Boshschool Bilthoven
  - Berg en Boshschool Houten
  - C.P. van Leersumschool Zeist
  - J.H. Donnerschool De Glind
  - J.H. Donnerschool Hilversum
  - De Kleine Prins Hilversum
  - De Kleine Prins Utrecht
  - De Kleine Prins Utrecht Noord

3.2. Interne organisatiestructuur

ORGANOGRAM

Figuur 3 Organigram

De structuur van de organisatie is in 2022 niet gewijzigd. Voor de uitvoering van het nieuwe ondersteuningsplan 2023-2027 zal in 2023 de organisatie opnieuw worden ingericht, passend bij de ambities. In 2022 is vooral gewerkt aan een interne cultuur van vertrouwen en verantwoordelijkheid, waarbij verantwoordelijkheden in de organisatie beter worden gespreid en bij de inhoudelijk betrokken mensen gelegd en worden kwetsbare posities van een back-up voorzien. Zo zijn onderwijs-ondersteuners aan de slag gegaan met de pilot samenwerking met de kinderopvang en de dyslexietafel en is een plaatsvervangend voorzitter van de toelaatbaarheidscommissie benoemd. Ook werkten we aan het vergroten van de financiële kennis binnen de organisatie.

3.3 Verslag van de Ondersteuningsplanraad (OPR)

Speerpunten OPR

Afgelopen jaar stond vooral in het teken van evaluatie van het huidige ondersteuningsplan en wat dit heeft betekend in de praktijk. De focus hierbij was net als 2021 gericht op: Kwaliteit van de basisondersteuning, differentiatie in benadering van besturen en scholen. Deze punten komen voort uit de wens om te komen tot inclusiever onderwijs. Vanuit deze focus wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw ondersteuningsplan. Vanaf september was de focus gericht op: de bezuinigingen op de schoolarrangementen, de weg naar een nieuw ondersteuningsplan en uitgangspunten voor de begroting. Vanuit de OPR ligt er vooral de vraag wat de gevolgen van de plannen zijn voor de uitvoering op de scholen.

Daarnaast is de OPR verder gegaan met zijn eigen professionaliseringstraject, de invulling van rollen en taken binnen de OPR en hoe invulling kan worden gegeven aan de eigen inhoudelijke versterking op gebied van financiën.

Vergaderingen en activiteiten

In 2022 is de OPR zeven keer bijeengekomen.

Datum	Samenstelling	Inhoudelijke onderwerpen
Januari	OPR, directeur-bestuurder	• Voortgang evaluatie en ontwikkeling ondersteuningsplan: exploratie bijeenkomsten voor leerkrachten, IB-ers, ouders en directies • Procesplanning begroting: cijfers/data per gemeente (welke problematieken, demografische ontwikkeling, verwijzingen voorschool) • Vergaderstructuur OPR • IPPOO terugblik 2021, vooruitblik 2022, verhouding IPPOO en OPR
Mei	Delegatie van OPR, MR-P en CvT én directeur-bestuurder	• Bezuinigingen tav de schoolarrangementen • Communicatie naar werkveld en achterban
Juni	OPR, directeur-bestuurder	• Meerjarenperspectief (toelichting beleidskeuze) • Bestuursverslag • TOPdossier, pilot Leusden • Arrangementen
September	OPR	• Startvergadering: op weg naar nieuw ondersteuningsplan en begroting. Verwachte knelpunten • Planning Governance
Oktober	OPR, directeur-bestuurder	• Managementrapportage eerste helft 2022 • Conceptrapportage de Eem in beeld (B&T) • Memo uitgangspunten begroting • Memo financiering schoolarrangementen • Memo financiën SWV de Eem • Analyse vanuit data SWV • Vooruitblik vergaderschema 2022-2023, structuur OPR
December	OPR, directeur- bestuurder	• Contouren ondersteuningsplan • Jaarplan en begroting 2023 • Inhoudelijke versterking OPR, werven voorzitter
December	OPR	• Training OPR start

Tabel 7 Vergaderingen en onderwerpen

Bezetting OPR

De OPR heeft in 2022 afscheid genomen van Jacozien Hartog. Ook heeft de OPR afscheid moeten nemen van Femke van 't Klooster, die dit jaar is afgetreden. We willen haar ook hier hartelijk danken voor haar jarenlange inzet! We hebben in 2022 Joyce de Vries welkom geheten.

Er zijn nog twee openstaande vacatures en ook de rol van voorzitter moet nog worden ingevuld.

Naam (en rol)	Stichting	Gemeente	Ouder / Leerkracht
Vacature			Ouder
Vacature			Leerkracht
Rianne Hagebeuk (secretaris)	VWGO	Bunschoten - Spakenburg	Ouder
Karola Schipper (lid)	Van der Huchtscholen	Soest	Leerkracht
Christa van Egdom (lid)	Voila	Leusden	Leerkracht
Jits Horst (lid)	Meerkring	Amersfoort	Leerkracht (SO)
Joyce de Vries (lid)	Meerkring		Ouder
Danielle van de Kletersteeg (lid)	Meerkring	Amersfoort	Ouder (SO)

Tabel 8 Bezetting OPR 31-12-2022

3.4 Medezeggenschapsraad – Personeelsgeleding (MR-P)

In 2021 is de samenstelling van de MR-P gewijzigd. Met ingang van januari 2022 is deze als volgt:

Femke Rienstra	Voorzitter
Margreet Visser	Secretaris
Mireille van Iperen	Algemeen lid
Resi van Gestel	Algemeen lid

Tabel 9 Leden van de MR-P per 31-12-2022

Binnen de MR-P is gekozen voor een dakpanconstructie, zodat een nieuw lid een half jaar ingewerkt kan worden. In verband met de ontwikkelingen binnen SWV de Eem is in goed overleg besloten dat niet in juli 2022, maar in december 2022 een MR-P lid afscheid zal nemen. Eind 2022 heeft Femke Rienstra afscheid genomen van de MR-P. Femke is vanaf het moment dat de personeelsvertegenwoordiging MR-P werd betrokken geweest; we willen haar ook op deze plek hartelijk danken voor haar grote inzet.

De MR-P heeft vier keer vergaderd en daarnaast is er een aantal werkoverleggen gepland om stukken te bespreken en vergaderingen voor te bereiden. Ook is er vier keer vergaderd met de directeur-bestuurder. Begin 2022 hebben we een aantal extra overlegmomenten gepland voor een nadere kennismaking met de nieuwe directeur-bestuurder, onder andere om met elkaar de werkwijze af te stemmen. Daarnaast hebben de volgende onderwerpen op de agenda gestaan: de werkkostenregeling, de beoordelings-, en functioneringsgesprekkencyclus, het MR-P reglement, CAO-ontwikkelingen, het nieuwe ondersteuningsplan en hoe we ons als MR-P nog beter kunnen scholen en advies in kunnen winnen. Hiervoor gaan we, met ingang van 2023, gebruik maken van de ondersteuning van het CNV.

In het voorjaar is er een gezamenlijk overleg geweest met de andere tegenspraakorganen, de OPR en CvT. Hier is gesproken over het nieuwe ondersteuningsplan. In het najaar hebben de voorzitters van deze organen met elkaar vergaderd, waarbij met name is gesproken over de begroting.

Als MR-P merken we onze meerwaarde in de verschillende overleggen en zien uit naar de verdere samenwerking in de komende jaren.

3.5 Verslag van de Commissie van Toezicht (CvT)

Governance

In 2019 is de governance aangepast. De vereniging heeft ervoor gekozen een onafhankelijk lid in de Commissie van Toezicht (CvT) te benoemen. Dat lid wordt op voordracht van de OPR benoemd. Ook is de scheiding van bestuur en toezicht verder aangescherpt.

Als 'eigenaar' en netwerkorganisatie gaat de ALV over het beleid op hoofdlijnen. Onderdeel van de governance is het verstevigen van de wijze waarop de ALV het 'eigenaarschap' van het beleid met betrekking tot het passend onderwijs invulling geeft. De wijze waarop de doelmatige inzet van middelen door de schoolbesturen wordt verantwoord, is bij de invulling van het 'eigenaarschap' betrokken. In het verslagjaar heeft de ALV onder leiding van Martijn van Elteren en Yvonne Hof, de verantwoordingen van de leden over de resultaten die in samenwerkingsverband geboekt zijn met elkaar besproken. De CvT heeft deze eerste onderlinge bespreking van de verantwoording met de werkgroep besproken en geconcludeerd dat die bespreking in de ALV in 2023 nog wat concreter moet worden.

De CvT ziet toe op het bestuur en de bedrijfsvoering. De goedkeuring van het (meerjaren)beleid, de begroting en de jaarstukken door de CvT strekken de ALV tot advies bij het nemen van haar verantwoordelijkheid. De leden van de CvT wonen de vergaderingen van de ALV bij. De agenda van de ALV bestaat standaard uit twee delen. Het eerste deel gaat over het toezicht en andere formele besluiten. Daarbij vervullen de schoolbesturen die lid zijn van de CvT primair hun CvT-rol. Het tweede deel gaat over samenwerking en het gezamenlijk te voeren beleid. Daarbij zijn de CvT leden primair lid en deelnemer aan de ALV en participeren ze voluit in de gedachtewisseling.

Samenstelling Commissie van Toezicht

In het verslagjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden. Die continuïteit heeft bijgedragen aan de kwaliteit van het toezicht. De CvT bestaat uit vier leden. Drie leden zijn door en uit de ALV benoemd. Een lid is onafhankelijk openbaar geworven en neemt de voordrachtszetel van de OPR in. De CvT heeft een onafhankelijk voorzitter zonder stemrecht.

De CvT heeft twee commissies ingesteld: een remuneratiecommissie en een auditcommissie.

Onderwerpen Toezicht

Eerste volle jaar directeur-bestuurder

Op 28 september 2021 is Anne Maljers door de ALV benoemd tot directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband. Op 22 november 2021 is zij gestart. De CvT en de auditcommissie hebben het eerste volle jaar van de directeur-bestuurder extra vergaderingen belegd om als klankbord en adviseur te dienen. Ultimo 2022 is de beoordelingsronde opgestart. Die zal in het eerste kwartaal van 2023 worden afgerond.

Covid-19

Gelukkig is in 2022 steeds meer ruimte ontstaan om zonder beperkingen onderwijs te geven en fysiek te kunnen samenwerken en vergaderen. Covid-19 is echter niet verdwenen. Mensen krijgen de ziekte nog of worstelen met de nawerking ervan (long-covid). Maar ook omdat de effecten die de lockdown periode op de leerlingen heeft gehad nu goed zichtbaar worden. Of en in welke mate dat de stijging van de verwijzingen naar het S(B)O beïnvloedt is nog niet duidelijk.

Stijging verwijzingspercentages

Dat de verwijzingspercentages stijgen werd eind 2022 steeds zichtbaarder. De CvT hoopt in 2023 meer duidelijkheid te krijgen over de oorzaak van die stijging. Begin 2023 zal de bestuurder zich met de bestuurders van de S(B)O organisaties verstaan om te onderzoeken hoe een tekort aan plaatsen gezamenlijk kan worden opgevangen.

Financieel in control

Eind 2021 en begin 2022 werd steeds duidelijker dat de bedrijfsvoering van het SWV minder goed georganiseerd en in control was dan eerder werd aangenomen. De CvT heeft zich beraden over de oorzaak en zichzelf de vraag gesteld of het toezicht tekortgeschoten was. Bij de beantwoording van die vraag zijn de rapportages en verslagen van de CvT en ALV teruggelezen, zijn de verslagen van de accountant over de laatste jaren met de kennis van de actuele situatie opnieuw tegen het licht gehouden. De CvT heeft geconcludeerd dat zij geen signalen heeft gemist en zich tussentijds over het gehouden toezicht verantwoord naar de ALV. Bij die gelegenheid heeft de ALV op de rol en verantwoordelijkheid van de leden en van de ALV als geheel gereflecteerd.

In oktober 2022 kon de CvT bij de rapportage over het derde kwartaal de ALV het volgende berichten: "De conclusie die getrokken kan worden op basis van de rapportage is dat het SWV in 2022 binnen de gestelde begroting blijft en zelfs nog iets inloopt. Ook is de extra bezuinigingsdoelstelling van €175K gerealiseerd. De ingezette maatregelen hebben het gewenste effect gehad. (...) Dit alles zorgt voor een voorzichtig positief beeld, waarin het SWV in control is. Hiermee komen we in een andere fase, waarin ook de CvT haar toezichthoudende rol kan invullen met meer afstand tot de operatie. Er liggen op dit moment nog wel enkele spannende besluiten voor, maar die betreffen vooral de inhoud van de ondersteuning en keuzes die daarin gemaakt moeten worden. De uitkomsten hiervan hebben effect op de (meer)jarenbegroting."

Samenwerking en eigenaarschap

De commissie heeft in het verslagjaar enkele keren als klankbord voor de directeur-bestuurder gefunctioneerd rond het thema samenwerking en eigenaarschap van de leden (schoolbesturen). De commissie ziet dat de leden in de vergaderingen van de ALV steeds meer met elkaar van gedachten wisselen over de wijze waarop het passend onderwijs verder ingevuld kan worden en hoe de vereniging en de directeur-bestuurder daaraan kunnen bijdragen. Er is uitgebreid gesproken over de beleidsprocessen en de tijdige betrokkenheid daarbij van de bestuurders. De afspraken die daarover in de ALV zijn gemaakt, zullen ertoe leiden dat de besluiten die in de ALV genomen worden, beter en sneller tot uitvoering komen. Ultimo 2022 heeft de ALV haar vergadering gehouden in het nieuwe schoolgebouw van VCO en VVGO uit Bunschoten-Spakenburg (vanaf 1-1-2023 gefuseerd met de naam Scholengroep Wijzer). De school huisvest zowel CBS De Grondtoon als GBS Groen van Prinstererschool. Deze school is geheel gebouwd en ingericht voor inclusief onderwijs. Bij die gelegenheid hebben de leden van ALV en CvT een rondleiding gehad. De CvT constateerde dat er bij de aansluitende bespreking over het ondersteuningsplan belangrijke stappen in de samenwerking werden gezet.

Rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

De CvT is van mening dat de middelen van SWV de Eem conform de begroting rechtmatig en doelmatig zijn ingezet. Wat betreft de doelmatigheid van de middelen die aan de schoolbesturen beschikbaar zijn gesteld ligt de verantwoording bij de betreffende besturen.

Overige onderwerpen

De CvT is in het verslagjaar zes keer bijeengewees. Naast de managementrapportages is onder meer gesproken over de volgende onderwerpen:

- Reflectie directeur-bestuurder op de eerste 100 werkdagen
- Controle op de financiën/ bezuinigingsopgave/ arrangementen
- Het voorbereiden van het nieuwe ondersteuningsplan
- Beoordelingsprocedure directeur-bestuurder
- Verantwoording van de basismiddelen
- De jaarstukken inclusief het accountantsverslag en de risico-inventarisatie
- Data-analyse B&T/ onderzoek naar het dekkend aanbod / benchmark SWV-en
- Benoeming van de accountant
- Interimcontrole accountant 2022
- Governance – Visie op toezicht
- De begroting voor 2023 en het meerjarenperspectief
- Voorbereiding van de vergaderingen van de ALV

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie functioneert als werkgever van de directeur-bestuurder. Het verslagjaar 2022 stond in het teken van de start van de nieuwe directeur-bestuurder Anne Maljers. Zij heeft de eerste 90 dagen van 2022 genomen om het complexe veld van SWV de Eem als bureauorganisatie, de CvT, de ALV en alle ketenpartners te leren kennen. Geen gemakkelijke opgave, maar één waar zij zich volledig op heeft toegelegd. Dit heeft geleid tot een snelle en duidelijke analyse van de eerste prioriteiten, namelijk dat een aantal basiszaken op orde moesten worden gebracht. Met name het 'in controle' komen op gebied van de financiën heeft heel veel tijd en energie gevraagd. De CvT heeft veel waardering voor de manier waarop de directeur-bestuurder dat heeft aangepakt. Net voor de zomer is een eerste voortgangsbespreking gehouden, waarin we terug hebben gekeken op dit intensieve eerste half jaar. Ook zijn de resultaatgebieden met goedkeuring van de CvT voor 2022 vastgesteld. Deze hebben betrekking op met name het op orde brengen van de basis en het fundament bouwen voor de toekomst in de vorm van het nieuwe ondersteuningsplan. Het aantreden van een nieuwe directeur-bestuurder maakt dat de samenwerking en communicatie tussen alle partijen weer opnieuw uitgevonden moeten worden. Het is een complexe opgave om de belangen van de verschillende leden van het Samenwerkingsverband bij elkaar te brengen. Hierin zijn in 2022 goede stappen gezet, en het behoeft blijvende aandacht, ook in 2023.

De nevenactiviteiten van de directeur-bestuurder zijn getoetst op mogelijke tegenstrijdige belangen dan wel belangenverstrengeling. Hiervan is geen sprake. Het overzicht van de nevenactiviteiten is opgenomen in tabel 10.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft zeven bijeenkomsten gehad met de directeur-bestuurder en veelal ook de controller. De bijeenkomsten waren inhoudelijk gevuld met zicht en regie realiseren op financiële stromen en verplichtingen van het Samenwerkingsverband:

- Controle op de financiën en het financieel beheer
- Begroting 2022 en 2023
- Bezuinigingsopdracht 2022, waaronder ook de schoolarrangementen
- Proces totstandkoming ondersteuningsplan 2023-2027
- Concept bestuursverslag en jaarrekening 2021
- Managementrapportages Q1, Q2 en Q3 2022
- Monitoring aanbevelingen accountant jaarcontrole 2021
- Opdracht accountant interim controle en jaarcontrole 2022
- Begroting 2023 en meerjarenperspectief 2023-2027

In het jaar 2022 werd duidelijk dat het resultaat over 2021 (€ - 823.600) negatiever uitkwam dan geprognostiseerd (-/- € 747.223) bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2022-2026. Hierdoor was het eigen vermogen op 1 januari 2022 lager dan verwacht en kwam uit op € 696.526. Dit betekende dat er in het jaar 2022 een bezuinigingsdoelstelling gerealiseerd moest worden van € 175.000 in de lopende begroting van 2022, die was goedgekeurd met een negatief resultaat van -/- € 569.000. Bij het opstellen van de begroting 2022 werd er namelijk op basis van een eerste prognose vanuit gegaan dat er een minder negatief resultaat zou worden behaald over 2021.

In de analyse van de middelen bleek verder dat de verplichtingen in met name de schoolarrangementen hoger waren dan er middelen voor de continuering ervan in schooljaar 2022-2023 beschikbaar waren. Er is daarom bezuinigd op diverse uitvoeringsposten en personele inzet op het bestuurskantoor en op de schoolarrangementen. Vanaf augustus 2022 zijn de meeste arrangementen verlengd, maar met een gemiddeld 20% lager budget. Ook zijn enkele arrangementen op inhoudelijke gronden niet gecontinueerd. Om te voorkomen dat er nog verder gaande bezuinigingsmaatregelen genomen moesten worden is besloten om de reserve/ het weerstandsvermogen van het SWV te laten dalen naar € 300.000 in plaats van de eerder gestelde € 600.000.

Tijdens de overleggen van de AC is er steeds gesproken over de impact van deze maatregelen. Het was belangrijk om goed te communiceren met de ALV, zodat de bestuurders dit konden bespreken met de schoolleiders uit de verschillende aangesloten schoolbesturen (of "stichtingen en verenigingen").

In mei 2022 heeft de jaarrekeningcontrole plaats gevonden. Er is extra aandacht geweest voor de planning en control cyclus. Dit werd mede ingegeven doordat het definitief vaststellen van de jaarcijfers over 2021 wat moeizaam is verlopen, ook omdat er onvoldoende zicht was op de verplichtingen van het Samenwerkingsverband. Bij het jaarverslag is een goedkeurende accountantsverklaring opgeleverd. Aan Van Ree accountants is de opdracht verstrekt voor ook de controle over het jaar 2022.

De managementrapportages zijn per kwartaal in de AC besproken. Tijdens de CvT werden de bevindingen van de AC en de directeur-bestuurder toegelicht en voorzien van definitieve adviezen. In het laatste kwartaal was de directeur-bestuurder samen met haar team duidelijk financieel in control. Tijdens de ALV is dit bij het bespreken van managementrapportage over het derde kwartaal ook gedeeld. Dit betekent voor de AC dat zij terugkeert naar de normale vergaderfrequentie.

Het meerjarenperspectief 2023-2027 is in december 2022 opgeleverd en goedgekeurd tijdens de Algemene Leden Vergadering. Het meerjarenperspectief sluit aan bij de fase waarin het Samenwerkingsverband zich bevindt en houdt rekening met het feit dat een nieuw ondersteuningsplan in augustus 2023 in uitvoering komt. Het begrote resultaat 2023 is in lijn met de gemaakte afspraken over de opbouw van de algemene reserve en er sprake van een consistent verhaal. Er is gebruik gemaakt van een nieuw format met toelichting dat goed aansluit bij de informatiebehoefte. Na afronding van het boekjaar is gebleken dat het resultaat over 2022 beter is dan waar bij het opstellen van de begroting 2023 rekening is gehouden, voornamelijk dankzij extra ontvangsten van het Rijk in het najaar 2022.

In 2022 zijn de activiteiten om te komen tot een nieuw ondersteuningsplan opgestart. Het eerste concept is gedeeld met AC en de CvT in december. In 2023 zullen we ons vooral focussen op de financiële onderbouw van het nieuwe ondersteuningsplan 2023-2027, waarbij er aandacht zal zijn op de verschillende financiële knoppen waaraan gedraaid kan worden wanneer dit nodig mocht zijn. In 2022 zijn de eerste contouren besproken met de AC en de CvT.

Code goed bestuur

De Commissie van Toezicht en de directeur-bestuurder volgen de principes van de Code Goed Onderwijsbestuur van de PO-Raad toe in een vorm die past bij samenwerkingsverbanden. Mede op basis van het Rapport van de Inspectie van het Onderwijs over goed bestuur bij samenwerkingsverbanden is een eerste advies geschreven door een werkgroep van de ALV over een mogelijke herinrichting van de governance.

Naleving wettelijke voorschriften

Met de inrichting van de verschillende commissies en in de vergaderingen van de Commissie van Toezicht is er aandacht voor de naleving van de wettelijke voorschriften.

Voorzitter

De voorzitter heeft ten minste eenmaal voor elke vergadering van de CvT (en de ALV) bilateraal overleg met de bestuurder. In dat overleg komen alle onderwerpen ter sprake waarover de bestuurder van gedachten wil wisselen. Ook de ontwikkeling van de bestuurder en het team en eventuele *weak signals* komen aan de orde. Tussentijds is er contact indien daar aanleiding toe is.

Reflectie

De voorzitters van de CvT en de remuneratiecommissie hebben onderzocht of het de moeite waard is om de zelfevaluatie van de CvT dit jaar extern te laten begeleiden. Daarvoor zijn drie opties verkend, van digitale ondersteuning via een standaard vragenlijst tot intensieve begeleiding op maat. Omdat de directeur-bestuurder en twee van de vier CvT-leden net begonnen zijn in hun functie, is besloten de externe begeleiding uit te stellen naar 2023. In plaats daarvan heeft de onafhankelijke voorzitter de zelfevaluatie van de CvT begeleid. Zijn bevindingen en suggesties zijn vastgelegd in een document en besproken en goedgekeurd in de CvT. Het document is geagendeerd op de ALV op 15 juni 2022.

De CvT heeft ook opvolging gegeven aan het bijzondere moment van reflectie dat ontstond toen de directeur-bestuurder bij het opstellen van de meerjarenbegroting op verplichtingen uit 2020 stuitte die niet geregistreerd bleken. De verslagen van de accountant en tevens ook de verslagen van de CvT en ALV vergaderingen zijn teruggelezen. De CvT heeft daaruit geconcludeerd dat ze geen signalen heeft gekregen over dit feit.

De onafhankelijk voorzitter van de CvT en ALV, Willem van Leeuwen, heeft eind 2021 een informeel verzoek neergelegd bij de CvT om zijn functioneren te evalueren en te beoordelen of we als CvT op dezelfde manier met hem verder willen. Marianne Lanting heeft als onafhankelijk lid van de CvT feedback opgehaald bij alle CvT leden. Er is unaniem besloten dat de CvT zijn toegevoegde waarde als onafhankelijk voorzitter als zeer prettig ervaart en dat we op dezelfde manier verder willen. Dit besluit is aan de ALV medegedeeld.

Overleg met OPR en MR-P

In het verslagjaar is gesproken met de OPR en de MR-P. Daarvoor is een structuur gekozen om eens per jaar een gezamenlijke bijeenkomst te houden van de organen CvT, OPR, MR-P en directeur-bestuurder. In dat overleg wordt vooral besproken hoe het in algemene zin gaat en worden actuele ontwikkelingen gedeeld, al dan niet met een externe spreker. In 2022 was het onderwerp samenwerking tussen onderwijs en zorg. Hilde Jorna van BMC en Hilda Visser, beleidsadviseur van ons Samenwerkingsverband, gaven inzage in de landelijke ontwikkelingen alsook die binnen ons Samenwerkingsverband.

Daarnaast vindt eens per jaar een gezamenlijk overleg plaats van een delegatie van de genoemde organen waar jaarplan en begroting worden geagendeerd. De gezamenlijke besprekingen laten onverlet dat ieder orgaan en iedere adviesraad zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en een eigen advies uitbrengt of besluit neemt. Aansluitend aan de twee gezamenlijke bijeenkomsten is er een bespreking geweest waaraan alleen de OPR en de CVT deelnamen. Daarnaast heeft het door de OPR afgevaardigd lid in de CvT vaste overlegmomenten met de voorzitter van de OPR. In 2021 heeft een eerste evaluatie van deze structuur plaatsgevonden die in 2022 in overleg met de nieuwe directeur-bestuurder tot bovenstaande structuur heeft geleid, waaraan ook daadwerkelijk invulling is gegeven.

De bestuurder geeft de CvT te kennen tevreden te zijn met de wijze waarop alle organen van de vereniging invulling geven aan de governance en de Commissie van Toezicht een verrijking te vinden in het functioneren van het Samenwerkingsverband.

Naam	Rol	Schoolbestuur (of primaire functie)	Relevante overige functies	Benoemd	Aftredend
Willem van Leeuwen	• Onafhankelijk voorzitter • Adviserend lid remuneratie commissie	Directeur CS&G Consultancy bv	Voorzitter RvC Dudok Wonen		
Marianne Lanting	• Onafhankelijk lid • Voorzitter remuneratie commissie	Eigenaar, Business Coach bij The Incredible Flow		18 juni 2019	18 juni 2023
Hans van Tricht	• Lid	Bestuurder VCO Bunschoten	• Voorzitter stichting Sportplatform Bunschoten • Voorzitter van de Vereniging Van Eigenaren bij twee schoolgebouwen	15 juni 2021	15 juni 2025
Martijn van Elteren	• Lid • Voorzitter auditcommissie	Bestuurder SKOSS Bestuurder KPOA		15 juni 2022	15 juni 2026
Marie-Elle Bakker	• Lid • Lid auditcommissie	Bestuurder PCBO Amersfoort		1 december 2021	16 juni 2024
Anne Maljers	• directeur-bestuurder		• Lid Raad van Toezicht Lokalis • Vice-voorzitter Raad van Toezicht Nederlands Helsinki Comité • Vice-voorzitter Raad van Toezicht Shiva • Bestuurslid Stichting Kinderen Karuna Jabalpur • Lid Commissie Permanente Educatie Vereniging van Commissarissen en Toezichthouders Erasmus	21 november 2021	Onbepaalde tijd

Tabel 10 Overzicht leden Commissie van Toezicht en bestuur

Termijnen

De leden van de CvT hebben een maximale zittingstermijn van acht jaar, onderverdeeld in in principe twee termijnen van vier jaar. Als een lid tussentijds vertrekt, dan neemt de opvolger diens termijn over om de continuïteit te waarborgen. Daardoor kan het voorkomen dat leden meer dan een keer worden herbenoemd. Dit is het geval bij zowel Martijn van Elteren (herbenoemd op 15 juni 2022) als Marie-Elle Bakker. Marianne Lanting is voor nog een termijn van vier jaar herbenoembaar en Hans van Tricht is in zijn tweede termijn van vier jaar en dus niet herbenoembaar.

Vergoeding

De leden van de CvT ontvangen een vergoeding op jaarbasis van € 3.000. Met de externe onafhankelijke voorzitter is een dienstverleningsovereenkomst gesloten.

Dank

De Commissie dankt de directeur-bestuurder en de ALV voor de constructieve wijze waarop de CvT haar werk kan doen. De Commissie dankt de medewerkers van het bureau voor hun inzet en flexibiliteit. De Commissie realiseert zich dat een wisseling van directeur-bestuurder hoe dan ook een wissel op de medewerkers trekt. Dat het Samenwerkingsverband eind 2022 financieel in control is, is mede te danken aan de inzet en het verantwoordelijkheidsgevoel van alle medewerkers gezamenlijk.

3.6 Omgeving

Klachten en geschillen

In 2022 zijn geen geschillen bij de Geschillencommissie gebracht. Er is een klacht ingediend over de werkwijze van het Samenwerkingsverband, die naar tevredenheid is opgelost.

Horizontale verantwoording

De aangesloten schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks in de ALV naar elkaar over hun inzet van de basismiddelen. In 2022 is hiervoor in augustus een aparte ALV georganiseerd, voorbereid door een delegatie van de leden. De ALV was hiervoor te gast op Da Vinci Eemland en werd voorafgegaan door een rondleiding door de school en een toelichting op de wijze waarop onderwijs en zorg samenwerken voor hoogbegaafde kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte.

Internationalisering

In 2022 zijn geen internationaliseringactiviteiten ondernomen. De directeur-bestuurder heeft een afspraak gehad met enkele medewerkers van Nuffic om zich opnieuw te verdiepen in de mogelijkheden. In ons nieuwe ondersteuningsplan is het organiseren van een lerend netwerk een van de speerpunten, binnen onze regio, Nederland en daarbuiten.

4. Bedrijfsvoering en continuïteit

4.1 Personeel

Het team van SWV de Eem bestond op 31 december 2022 uit 21 medewerkers voor in totaal 15,9106 fte. Daarmee is de formatie ten opzichte van eind 2021 met 2,4509 fte afgenomen. Hierbij inbegrepen is de dubbele bezetting van de bestuurdersfunctie in december 2021, die het beeld met 1 fte vertekent. Op de secretariële ondersteuning is een vacature voor 0,8 fte, die we in 2023 opnieuw zullen invullen. Dat geldt ook voor de bezetting van het Ouder- en Jeugdsteunpunt.

Functie	31-12-2022	31-12-2021
Directeur-bestuurder	1 fte	2 fte
Beleidsadviseur	1,9	1,9
Directiesecretaresse/ administratief medewerker	1,5	2,3
Onderwijsondersteuner	10,6106	10,5615
IPPOO/Schoolmaatschappelijk werk	0,9	1,6
Totaal	15,9106	18,3615

Tabel 11 Aantal fte in dienst per 31-12-2022

Door het dreigende tekort op de begroting is op personele inzet bezuinigd. Ook de inzet van ZZP'ers is tot een minimum teruggebracht. We hebben geconstateerd dat we bij de invoering van het nieuwe ondersteuningsplan onze personele inzet zullen afstemmen op de gewenste uitvoering. In 2022 is de werkdruk over de gehele linie door uiteenlopende oorzaken hoog geweest.

Het ziekteverzuim over 2022 is met 1,67% flink afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren. In 2021 was dit 7,99% (% incl. parttime correctie en excl. WAZO) en in 2020 (4,07%). Een deel van de afname is veroorzaakt door de uitdiensttreding van twee langdurig zieke collega's. Ook bleek het aantal corona gevallen minder impactvol dan in 2021.

In 2022 is de Werkkostenregeling geëvalueerd en opnieuw vastgesteld en is een nieuwe cyclus voor personeelsgesprekken gemaakt, waarin de nadruk ligt op ontwikkelingsgerichte gesprekken op individuele en collectieve basis waarbij we elkaar op basis van feed forward in onze ontwikkeling ondersteunen.

In dienst

-

Uit dienst

Ella van Ginneken (IPPOO/schoolmaatschappelijk werk) en Sietske Bruijne (secretariaat). Ook is afscheid genomen van een viertal ZZP'ers.

4.2 Financiën

2022 is door verschillende oorzaken een financieel uitdagend jaar geweest, niet in de laatste plaats door het handelen van de rijksoverheid, waardoor het financieel beheer met onvoorspelbare elementen te maken kreeg.

4.2.1 Financieel beleid en beheer

Vooruitlopend op Vereenvoudiging bekostiging PO 2023 is SWV De Eem al eerder gestart met het begroten op kalenderjaarbasis. Jaarlijks wordt in het najaar een begroting opgesteld voor het aankomende kalenderjaar en een meerjarenbegroting voor de vier daaropvolgende jaren. Besluiten kunnen zo in een meerjarig perspectief worden gezien. Ook kan rekening worden gehouden met mogelijke financiële consequenties van beleidsmatige keuzes: beleidsrijk begroten.

De begroting wordt besproken met de auditcommissie en voorgelegd aan de Commissie van Toezicht (ter advisering aan de ALV) en de OPR (ter informatie). Vervolgens wordt de begroting ter goedkeuring voorgelegd aan de ALV en vastgesteld door de bestuurder. De begroting fungeert als de financiële leidraad voor de uitvoering van de activiteiten SWV De Eem.

Het Samenwerkingsverband houdt gedurende het kalenderjaar via drie managementrapportages zicht op de belangrijkste ontwikkelingen, zowel financieel als inhoudelijk. De rapportages geven inzicht in de exploitatie van het Samenwerkingsverband en worden besproken met de auditcommissie en voorgelegd de Commissie van Toezicht.

SWV De Eem heeft de financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie uitbesteed aan administratiekantoor Adequatum. Adequatum draagt zorg voor de primaire vastlegging van de gegevens (boekhouding) en het betalingsverkeer. Een externe controller/ financieel beleidsadviseur staat de bestuurder bij in het financieel beheer en beleid. Hij signaleert en bewaakt de wijze van toepassing van de planning- en control cyclus (tijdig opstellen van begroting, management-rapportages en jaarrekening). Daarnaast steunt het Samenwerkingsverband op de interne beheersingsmaatregelen die binnen het administratiekantoor zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer.

SWV De Eem is in 2022 begonnen met het digitaliseren van de facturenadministratie via de applicatie Elvy. Verdergaande digitalisering van het betaalverkeer zal in 2023 worden doorgevoerd om de efficiëntie te vergroten en de kans op fouten te verminderen.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden jaarlijks, samen met het bestuursverslag, opgesteld conform de daarvoor geldende richtlijnen van het ministerie van OCW. Een onafhankelijk accountant voert de controle uit en geeft in zijn verslag bevindingen en adviezen. Het Samenwerkingsverband is verplicht de jaarstukken jaarlijks uiterlijk voor 1 juli aan te leveren bij het ministerie van OCW. Voor het boekjaar 2022 is, net als voorgaande jaren, aan Van Ree Accountants uit Barneveld de opdracht verstrekt als controlerend accountant op te treden.

4.2.2 Begroting en exploitatieresultaat 2022

BATEN	Realisatie 2022	Realisatie 2022	Verschil
	EUR	EUR	EUR
RIJKSBIJDAGEN			
Lichte ondersteuning (incl SMW)	5.124.393	5.787.903	663.510
Zware ondersteuning	11.087.411	12.650.772	1.563.361
Indexatie rijksvergoedingen vanaf 1-8-2022	101.324	0	-101.324
Bijdrage ouder- en jeugdsteunpunten (€ 6,36 per lln)	0	159.935	159.935
Bijdrage BTW compensatie 2022	0	323.390	323.390
Subtotaal rijksbijdragen	16.313.128	18.922.000	2.608.872
Subtotaal overige (gemeentelijke) baten	524.800	978.922	454.122
TOTAAL BATEN	16.837.928	19.900.922	2.967.594
LASTEN			
2.1 Personele lasten (Bestuur en uitvoeringsorganisatie)	2.076.360	2.150.777	74.417
2.2 Afschrijvingen	37.000	29.146	-7.854
2.3 Huisvestingslasten	100.200	124.889	24.689
2.4 Overige instellingslasten	284.250	515.603	231.353
2.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen:			
a. Overdrachtsmiddelen basisow (€ 90,- /lln.)	2.263.230	2.264.120	890
b. Overdrachtsverplichting SO (via OCW)	5.724.214	6.697.998	973.784
c. Overdrachtsverplichting SBO 1-10	1.116.686	1.113.279	-3.407
d. Groeibekostiging SO en SBO (1 feb)	987.728	934.312	-53.416
Subtotaal doorbetalingen	10.091.858	11.009.709	917.851
2.6. Overige doorbetalingen en projecten			
a. Arrangementen basisonderwijs	2.525.000	3.084.258	559.258
b. Innovatieve ondersteuning	805.000	685.469	-119.531
c. Ondersteuningstrajecten SBO	500.000	154.967	-345.033
d. Ondersteuningstrajecten SO	211.000	187.534	-23.466
e. Specialistische ondersteuning	416.250	425.000	8.750
f. Ondersteunende activiteiten	200.000	78.405	-121.595
f. Topdossier	0	62.860	62.860
g. Grensverkeer (saldo inkomend/ uitgaand)	160.000	53.005	-106.995
h. Inzet middelen vroegdiagnostiek	0	0	0
Subtotaal overige doorbetalingen & projecten	4.817.250	4.731.498	-85.752
RESULTAAT			
Baten	16.837.928	19.900.922	3.062.994
Doorbetalingen aan schoolbesturen	14.909.108	15.741.207	832.099
Lasten (personeel, huisvesting, overig)	2.497.810	2.820.415	322.605
Rentelasten (negatieve rente)	0	5.393	5.393
RESULTAAT 2022	-569.002	1.333.907	1.902.909
Vorming bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt		160.000	
Vorming bestemmingsreserves BTW compensatie		323.000	
Verwerken in Eigen Vermogen		483.000	
TOEVOEGEN AAN ALGEMENE RESERVE 31 DECEMBER 2022		850.907	

De ALV heeft de begroting 2022 op 1 december 2021 goedgekeurd met een toegestaan negatief resultaat van € 569.002. Het boekjaar 2022 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 1.333.907. Het verschil wordt voor het belangrijkste deel verklaard door de uitkering van extra rijksvergoedingen in september 2022: de herziene bekostiging 2021-2022, het budget voor de inrichting van ouder- en jeugdsteenpunten en de BTW-compensatie voor 2022.

4.2.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

In de jaarrekening 2022, onderdeel van dit Bestuursverslag, treft u op pagina 52 de analyse aan van het resultaat 2022. De rijksvergoedingen en gemeentelijke bijdragen over 2022 zijn € 3.062.994 hoger dan begroot. Daar staat aan de lastenkant tegenover dat de overdrachten aan regulier/ SBO en SO en de doorbetalingen aan schoolbesturen € 832.099 en de overige lasten van € 322.605 hoger zijn dan begroot. Gesaldeerd betekent dit echter dat het positieve resultaat 2022 van € 1.333.907 met € 1.902.909 afwijkt van de begroting 2022. Over 2021 was sprake van een negatief resultaat van € 823.600 wat ten laste is gebracht van de algemene reserve.

Baten (zie pagina 68 van de jaarrekening)

De totale baten in 2022 zijn € 19.900.922. Met de herziening bekostiging 2021-2022 als gevolg van de CAO-ontwikkelingen (ruim € 2,2 miljoen), zijn de ontvangst van een budget voor de inrichting van ouder- en jeugdsteenpunten (€ 160.000) en voor BTW-compensatie (€ 323.000, de belangrijkste oorzaak voor de hogere baten).

Lasten (voor de tabellen zie pagina's 69, 70 en 71 van de jaarrekening)

Personeelslasten

De loonkosten van bestuurder, onderwijsondersteuners, beleidsadviseur en secretariaat zijn over 2022 € 1.594.300. Dat is bijna € 6.000 hoger dan begroot. Er was echter sprake van stijgende werkgeverslasten als gevolg van de nieuwe CAO PO, maar wegens een daling van de formatie onderwijsondersteuners binnen de begroting heeft dat niet tot een grote stijging geleid.

Voor de overige personeelslasten is € 488.267 begroot en in 2022 € 584.892 gerealiseerd. Op de post inhuur derden is in 2022 € 209.914 uitgegeven, € 150.914 meer dan begroot. Voor een deel van deze overschrijding geldt dat de kosten voor de projectleiding meer- en hoogbegaafdheid niet worden begroot, omdat de inzet van de subsidie meer- en hoogbegaafdheid via de balans verloopt en aan het einde van het kalenderjaar een deel vrijvalt dat overeenkomt met de besteding in het betreffende kalenderjaar. De overige kosten hebben betrekking op de in 2021 ingezette ontwikkeling om te komen tot een nieuw ondersteuningsplan (de zogeheten exploratieruimtes), data-onderzoek door B&T en een onderzoek naar de SBO en SO-voorzieningen in onze regio door het NCOJ.

Onder de overige personeelslasten zijn de professionaliseringskosten van de scholen verwerkt, begroot € 125.000 uitgegeven € 68.000. Van het scholingsbudget voor onderwijsondersteuners en medewerkers bestuurskantoor, € 42.000 is in 2022 € 20.282 besteed.

b. Afschrijvingen

De afschrijvingskosten voor ICT (€ 21.099) en inventaris/ apparatuur (€ 8.046) zijn binnen de begroting gebleven.

c. Huisvestingslasten

De huisvestingslasten van het kantoorpand aan de Burgemeester de Beaufortweg zijn hoger dan geraamd; in de begroting 2022 is rekening gehouden met € 100.200. In werkelijkheid bedragen de lasten € 124.889. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door de verhoging van de huur en de afrekening van de servicekosten over een voorgaand jaar.

d. Overige lasten

In de overige lasten zijn de overige bedrijfskosten (ICT, administratie & beheer, accountant, inzet controller, kantoorkosten, etc.) en de doorbetalingen van de NPO middelen verwerkt.

e. Doorbetalingen aan schoolbesturen

De overdrachten van middelen voor extra ondersteuning aan de schoolbesturen voor regulier basisonderwijs (afdrachten basisonderwijs), geraamd € 2.263.230 zijn nagenoeg conform begroting betaalbaar gesteld.

De overdrachten aan het SBO in 2022 (€ 1.113.279) zijn € 3.000 lager dan begroot. Voor de rechtstreekse afdracht van OCW aan het SO geldt dat sprake is van een hogere inhouding van ruim € 950.000 wegens de gewijzigde COA, geheel gecompenseerd bij de herziening bekostigingsbedragen 2021-2022 door de hogere rijksvergoedingen voor zware ondersteuning.

In 2022 is voor € 3.084.000 Arrangementen basisonderwijs toegekend en betaalbaar gesteld, terwijl in de begroting 2022 rekening werd gehouden met een budget van € 2.525.000. Dat zijn middelen voor leerling- en voor schoolarrangementen. De overschrijding was reeds in voorjaar 2022 voorzien toen de verplichtingen in kaart werden gebracht en zou worden gedekt uit een onderschrijving op de post Ondersteuningstrajecten SBO en een toegestane inzet vanuit het weerstandsvermogen. Inmiddels blijkt door de eind september herziene bekostigingsbedragen 2021-2022 en de budgetten voor het ouder- en jeugdsteunpunt en de BTW-compensatie dat geen aanspraak op het weerstandsvermogen nodig is geweest. Ook is het wrang te moeten constateren dat het terugbrengen van de bestedingen in het voorjaar van 2022 heeft geleid tot het achteraf gezien niet noodzakelijke percentueel verlagen van budgetten voor schoolarrangementen in de periode augustus tot en met december 2022. Het toont aan dat het huidige rijksbeleid het onmogelijk maakt om als samenwerkingsverband fatsoenlijk beleid te kunnen voeren. Informatie vanuit DUO is niet of (te) laat beschikbaar. Zie ook paragraaf 4.5, Risicoanalyse en het interne risico- en beheersingssysteem.

Op de post innovatieve ondersteuning, begroot € 805.000 voor HB Da Vinci en de Familieklass is sprake van een onderschrijving, omdat ook in het licht van de tekorten in de begroting 2022 is bezuinigd op de middelen voor de Familieklass. HB Da Vinci heeft conform de afspraken gemaakt in de ALV van juni 2021 mede in het licht van het voorziene tekort op de begroting in de periode augustus tot en met december een lagere bijdrage ontvangen.

Voor het saldo grensverkeer (inkomend versus uitgaand grensverkeer) werd in 2022 rekening gehouden met een kostenpost van € 160.000 (op basis van de informatie in Kijkglazen 2021). Niet al deze leerlingen zijn door de omliggende samenwerkingsverbanden in rekening gebracht. In werkelijkheid is het saldo € 53.005. Met ingang van Vereenvoudiging bekostiging PO 2023 vervalt de jaarlijkse verrekening van grensverkeer. Voor de laatste verrekening van het grensverkeer in 2022-2023 geldt dat Kijkglas 5 op het moment van voorbereiding van de jaarrekening (1 maart 2023) nog niet was gepubliceerd. Op basis van aannames zijn in de jaarrekening niet alleen de verwachte uitgaven, maar ook de verwachte inkomsten verwerkt.

f. Gevolgen voor de algemene reserve

Het resultaat over 2022 bedraagt € 1.333.907 en wordt als volgt verwerkt:

1. Vorming bestemmingsreserve BTW compensatie	€ 323.000
2. Vorming bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	€ 159.000
3. Toevoeging aan de algemene reserve	€ 850.907

Daarmee bedraagt de algemene reserve per 31 december 2022 € 1.547.433, zie pagina 92 van de jaarrekening.

4.3 Treasurybeleid

De vereniging hanteert een door het bestuur vastgesteld Treasurystatuut. Het statuut is in 2021 herzien en vastgesteld en in 2022 onverminderd van kracht gebleven.

In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het financierings- en beleggingsbeleid is ingericht.

Uitgangspunt blijft dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Financiële instrumenten, behalve vorderingen en schulden, zoals beleggingen, leningen en derivaten zijn ook afgelopen jaar niet ingezet.

De vereniging heeft een risicomijdend financieel beleid gevoerd. De gelden staan op bankrekeningen bij de Rabobank. Gelet op de negatieve rente die over spaartegoeden boven de € 100.000 geheven zou worden, zijn de spaartegoeden afgebouwd en blijven de liquide middelen op de rekening courant snel beschikbaar. Zodra er weer sprake is van positieve rente zullen overtollige liquiditeiten weer worden overgemaakt naar de spaarrekening.

De algemene doelstellingen van het treasurybeleid luiden onverkort:

- Het zorgdragen voor tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities.
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rentemaximalisatie).
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risicominimalisatie).

4.4 Weerstandsvermogen

Voor de berekening van de bovenmatige reserve geldt dat samenwerkingsverbanden maximaal 3,5% van hun rijksbaten als algemene reserve mogen aanhouden. Op basis van de ontvangen rijksvergoedingen in 2022 zou SWV De Eem een algemene reserve van € 662.000 mogen hebben. De algemene reserve boven genoemd bedrag wordt als bovenmatig deel bestempeld en zal voor 31 december 2023 moeten zijn besteed. Zie ook: paragraaf Gebeurtenissen na balansdatum.

De algemene reserve van SWV De Eem per 31 december 2022 bedroeg € 696.256. De begroting 2022 met een negatief resultaat van € 569.000 werd goedgekeurd voordat de jaarrekening 2021 was opgesteld. Bij het opstellen van die begroting werd rekening gehouden met een positiever resultaat over 2021. Nu het beschikbare budget lager was dan gedacht ten tijde van het opstellen van de begroting hebben we in het voorjaar 2022 afgesproken op een aantal posten de bestedingen te verminderen (verlagen budget voor schoolarrangementen, uitvoeringskosten) onder de afspraak dat per 31 december 2022 een weerstandsvermogen zou blijven bestaan van € 300.000 in plaats van de gewenste € 600.000.

De herziening van de bekostiging 2021-2022 en de budgetten voor ouder- en jeugdsteunpunt en BTW compensatie hebben gemaakt dat de afspraken met een aantal schoolbesturen over een tussentijdse verlaging van het budget voor schoolarrangementen achteraf bezien niet nodig waren geweest.

4.5 Risicoanalyse en het interne risico- en beheersingssysteem

Het interne beheersings- en controlesysteem op financieel gebied vindt plaats door de feitelijke verplichtingen als gevolg van doorbetalingen periodiek te toetsen ten opzichte van de begroting. De managementrapportages worden voorzien van toelichting, waarin de meest van belang zijnde afwijkingen en mogelijke risico's worden vastgelegd. De managementrapportages worden door de directeur-bestuurder in aanwezigheid van de controller besproken met de auditcommissie.

Met ingang van juli 2021 zijn de controletaken niet langer belegd bij het administratiekantoor, maar overgedragen aan een controller/ financieel adviseur van een ander extern bureau.

De risico's van een samenwerkingsverband passend onderwijs zijn van een andere aard dan die van een schoolbestuur. Zo is er bij het samenwerkingsverband geen sprake van de exploitatie van gebouwen en zijn de werkgeverslasten door het beperkte aantal personeelsleden niet vergelijkbaar met die van een schoolbestuur. Het samenwerkingsverband is een faciliterende organisatie die schoolbesturen in staat stelt passend onderwijs te verzorgen voor alle leerlingen in de regio.

De ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de (financiële) exploitatie, zoals de ontwikkeling van het leerlingaantal (bepalend voor de baten) en de deelname aan het speciaal (basis-) onderwijs (bepalend voor een deel van de verplichte lasten) zijn redelijk goed te voorspellen op basis van de huidige stand van zaken en vanuit de trends uit de afgelopen jaren. De risico's daarvan zijn belegd bij de schoolbesturen; indien er wegens groei van het speciaal (basis-)onderwijs een structureel tekort ontstaat, zullen de overdrachten aan het regulier onderwijs worden verlaagd. De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband zitten in de kwaliteit van de uitvoering van passend onderwijs. Immers, de kwaliteit van de te realiseren ondersteuning wordt bepaald door scholen en hun besturen.

De financiële positie van het Samenwerkingsverband is – ook wanneer wordt voldaan aan de afspraken de algemene reserve terug te brengen tot een niveau van de signaleringswaarde van 3,5% – gezond te noemen. Op basis van de Rijksvergoedingen over 2022 is een risico-buffer van € 662.000 binnen het eigen vermogen toegestaan. SWV De Eem heeft er op basis van een risico-inventarisatie voor gekozen een bedrag van € 600.000 als weerstandvermogen te willen aanhouden.

SWV De Eem heeft de volgende interne beheersingsmaatregelen zijn getroffen om de risico's af te dekken:

- Op het niveau van het administratiekantoor is functiescheiding aangebracht in het betalingsproces.
- Periodiek ontvangt de bestuurder tussentijdse cijfers in de vorm van een Managementrapportage.
- De controller en bestuurder nemen in het overleg met de auditcommissie de rapportages door en stellen deze daar waar nodig bij, waarna ze worden voorgelegd aan de Commissie van Toezicht.

Onbetrouwbare informatie vanuit DUO

Door de wisselende maatregelen op inhoud/financiën vanuit het Rijk en de onbetrouwbare data vanuit DUO is er onzekerheid over de cijfers in de begroting en de uitwerking van maatregelen gedurende het jaar.

Beheersmaatregel

In de begroting 2023 wordt rekening gehouden met eventuele onvoorziene omstandigheden door dit risico en wordt hierop geanticipeerd door bij de voorbereiding van de kwartaalrapportages een inschatting te maken van de hoogte van een eventueel financieel risico om op die manier tijdig in/ na overleg met de auditcommissie tot een adequate beheersmaatregel te komen.

Naast de risico's in de bijlage is met ingang van 2022 als risico toegevoegd het handelen van de rijksoverheid. De rijksoverheid heeft in 2022 op meerdere niveaus niet bijgedragen aan optimale bestuursomstandigheden. De Vereenvoudiging van de bekostigingswijze van samenwerkingsverbanden heeft pas op 21 december 2022 geleid tot helderheid benodigd voor de begroting 2023. Praktisch tegelijkertijd werd een brief ontvangen dat er fouten in de bekostiging waren gesloten, die werden gecorrigeerd. Ook heeft het niet aan kunnen leveren van correcte Kijkglazen 5 door DUO (normaliter in oktober) tot op het moment van afronden van dit bestuursverslag geleid tot onhelderheid over het grensverkeer dat in 2022 nog eenmaal dient te worden bekostigd. In de jaarrekening 2022 is hiervoor een voorziening getroffen.

Verder ontvingen de samenwerkingsverbanden in het derde kwartaal 2022 een tegemoetkoming voor de inrichting van ouder- en jeugdsteeunpunten, een correctie van mogelijk verschuldigde BTW en een compensatie van de CAO maatregelen. Deze middelen die niet waren begroot en zijn grotendeels dan ook niet meer in 2022 uitgegeven. Overigens is in het eerste kwartaal van 2023 gebleken dat de BTW maatregel

juridisch geen stand houdt en zal moeten worden gecorrigeerd.

Begin 2023 heeft de minister van Onderwijs de samenwerkingsverbanden laten weten dat hij, nu hij meent dat het erop lijkt dat de samenwerkingsverbanden eind 2023 de afbouw van hun vermeende bovenmatige reserves niet zullen realiseren, in het derde kwartaal van 2023 een generieke korting zal toepassen op alle samenwerkingsverbanden op grond van de jaarcijfers 2022.

De onvoorspelbaarheid van de rijksoverheid is op dit moment het belangrijkste externe risico voor een deugdelijke en voorspelbare begroting waarin op langere termijn gekoerst kan worden op het bieden van ondersteuning aan kwetsbare kinderen.

Beheersing uitkeringen na ontslag

In geval van ontslag volgt SWV de Eem de eisen van het Participatiefonds om te voorkomen dat het Samenwerkingsverband zelf de kosten van uitkering voor zijn rekening zou moeten nemen. Daarbij hoort dus zorgvuldige dossiervorming, duidelijkheid in de cyclus van personeelsgesprekken, uiterste inspanning om ontslag te voorkomen (coaching, inzet mediator, scholing, zoeken mogelijk ander werk binnen of buiten het samenwerkingsverband, et cetera).

4.6 Continuïteit

De meerjarenbegroting 2024 - 2027 is hieronder gecomprimeerd opgenomen. In de ALV van 21 december 2022 is de begroting 2023 goedgekeurd inclusief het meerjarenperspectief. Op basis van een voorlopige prognose van het resultaat 2022 is de begroting 2023 voorbereid met een toegestaan exploitatietekort van € 57.076. Dat leidt per 31 december 2023 tot de volgende presentatie van het eigen vermogen:

EIGEN VERMOGEN SWV DE EEM	Balans	Verwacht resultaat 2023	Balans
	EUR	EUR	EUR
RIJKSBIJDRAGEN			
Algemene reserve	1.547.433	52.924	1.600.357
Bestemmingsreserve BTW	323.000	0	323.000
Bestemmingsreserve OenJ steunpunt	160.000	-110.000	50.000
RESULTAAT	2.030.433	-57.076	1.973.357

Als het begrote negatieve resultaat 2023 van € 57.076 wordt behaald, wordt dat conform bovenstaande opstelling verwerkt in het eigen vermogen: € 41.985 zal dan ten laste worden gebracht van de bestemmingsreserve Ouder- en jeugdsteunpunten, die daarmee afneemt en per 31 december 2023 € 117.015 zal bedragen. Het resterende deel van het negatieve resultaat 2023 zal ten laste worden gebracht van de algemene reserve, die daarmee per 31 december 2023 nog € 1.448.372 zal bedragen.

SWV De Eem heeft op basis van bovenstaande presentatie de opdracht om gedurende kalenderjaar 2023 extra bestedingen te verrichten om per 31 december 2023 uit te komen op een lagere algemene reserve en geen bovenmatige reserve meer te hebben. Daarbij geldt de onzekerheid – gebeurtenis na balansdatum – dat alle samenwerkingsverbanden in afwachting zijn van de uitwerking van de generieke korting die begin februari 2023 door het ministerie van OCW is aangekondigd. Naar verwachting wordt de uitwerking ervan in september 2023 door OCW bekend gemaakt. Als deze € 30 euro per leerling bedraagt (voor De Eem afgerond € 807.060) bedraagt de algemene reserve na verwerking van het resultaat 2023 én de generieke korting € 641.000 en daarmee is er geen sprake meer van een bovenmatige algemene reserve.

De bestemmingsreserve ouder en jeugdsteunpunt wordt in 2023, 2024 en 2025 ingezet ter dekking van de kosten van de inrichting van het ouder- en jeugdsteunpunt en zal per 31 december 2025 volledig zijn benut. De bestemmingsreserve BTW wordt in 2023 aangehouden in afwachting van de manier waarop de afspraken over BTW (zie gebeurtenis na balansdatum) en de verrekening van de reeds uitgekeerde BTW compensatie in 2023 wordt verwerkt.

Voor de meerjarenbegroting en meerjarenbalans als ook een verdere toelichting daarop verwijzen we u naar pagina's 73 en 74 van de jaarrekening 2022)

4.7 Aanbesteding

Met ingang van 1 april 2013 is de Aanbestedingswet 2012 in werking getreden. Hierin zijn de grondbeginselen van aanbesteden opgenomen, waaronder non-discriminatie, gelijkheid, transparantie en proportionaliteit. Dit laatste begrip is uitgewerkt in de Gids Proportionaliteit.

In het onderwijsaccountantsprotocol is opgenomen dat voor de aanbestedingen onder de Europese drempelbedragen een groei-model geldt. In 2022 heeft de directeur-bestuurder het aanbestedingsbeleid voor SWV de Eem vastgesteld in een nieuwe inkoopprocedure.

4.8 Leerlingaantallen

Het jaarlijkse telmoment van het aantal leerlingen van samenwerkingsverbanden is in de vereenvoudiging van de bekostiging gewijzigd van 1 oktober naar 1 februari. Daarmee steeg het leerlingenaantal van SWV de Eem licht: van 25.889 in 2021 (telling 1 oktober) naar 26.914 op 1 februari 2022. Deze stijging leidt tot een stijging van de bekostiging door het ministerie van OCW, die immers gebaseerd is op het totale aantal leerlingen in de regio.

4.9 Huisvesting

In 2022 maakten we met de afname van de lockdowns steeds meer gebruik van onze nog relatief nieuwe huisvesting. De aanwezigheid van eigen vergaderzalen faciliteert onderlinge uitwisseling en biedt ruimte aan uiteenlopende vergaderingen waarvoor geen beroep op externe locaties hoeft te worden gedaan. De flexplekken zijn voorzien van vaste beeldschermen en toetsenborden en worden steeds meer benut. De huur is in 2022 licht gestegen; de kosten worden via een vaste verdeelsleutel verrekend met onze collega's van SWV V(S)O Eemland met wie wij onze vergaderzalen en voorzieningen delen.

De bedrijfshulpverleners hebben dit jaar samen met de andere bedrijfshulpverleners werkzaam in het pand een herhalingsstraining gedaan. Ook zijn de brandblussers gecontroleerd en deels vervangen en zijn in alle kamers nieuwe ontruimingsplattegronden gehangen.

4.10 Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid zijn geen nieuwe ontwikkelingen geweest.

4.11 Kwaliteitszorg

De doelstellingen en indicatoren zoals beschreven in het ondersteuningsplan (OP) 2019-2023 'Keuzes & Kansen' worden jaarlijks omgezet in een jaarplan. Het jaarplan loopt over schooljaren. In 2022 is geen nieuw plan opgezet, maar hebben we de blik verlegd naar de voorziene eindresultaten van het ondersteuningsplan en geïnventariseerd welke stappen nodig zouden zijn en reëel om de doelen van het plan te realiseren. In de CvT wordt via de managementrapportages verslag gedaan van de voortgang. Met de MR-P en de OPR zijn klankbord- en ambitiegesprekken gevoerd.

De onderwijsondersteuners hebben in 2022 voor de laatste keer in deze vorm de SOP-gesprekken gevoerd met directeurs en intern begeleiders op de scholen die zij ondersteunen. Vanaf 2023 ligt de verantwoordelijkheid voor deze gesprekken bij de bestuurders, waarbij de onderwijsondersteuner op uitnodiging aansluit.

Belangrijk voor onze interne kwaliteitszorg en het eenduidig handelen zijn onze kwaliteitskaarten. Per onderwerp en per proces worden kaarten opgesteld, besproken in het team en waar van toepassing met ook externe samenwerkingspartners zodat helder is welke stappen op welk moment gezet worden en wie daarbij betrokken zijn. Dit jaar zijn diverse nieuwe kwaliteitskaarten ontwikkeld. Alle kaarten worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

4.12 Evaluatie

Alle leerlingarrangementen (de OOA's) worden na afloop op de scholen geëvalueerd. Hiervan wordt verslag gedaan in het OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP) van de leerling.

De meeste schoolarrangementen zijn naar hun in principe laatste schooljaar 2022-2023 verlengd. Vanwege het ontoereikende budget in het lopende jaar zijn zij voor 80% doorgezet en niet geïndexeerd. Met de blik op het nieuwe ondersteuningsplan zijn deze in december 2022 vervolgens verlengd tot en met 31 juli 2023. De arrangementen zullen in 2023 worden geëvalueerd in verhouding tot het nieuwe ondersteuningsplan en het niveau waarop de arrangementen worden ingezet.

Alle professionaliseringsactiviteiten en bijeenkomsten zijn geëvalueerd. De gemiddelde tevredenheid was in 2022 met een 8,4 vrijwel op het niveau van 2020 (8,5) en hoger dan 2021 (8).

2022

Financieel Jaarverslag

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2022

Resultaat

Over het verslagjaar 2022 is een positief exploitatie resultaat behaald van € 1.339.300. De verschillen met de begroting zijn:

Exploitatieresultaat volgens begroting:		-569.000
Meer baten / minder lasten:		
- hogere rijksbijdragen	2.608.873	
- hogere overige baten	454.121	
		3.062.994
Minder baten / meer lasten:		
- hogere personele lasten	74.407	
- hogere huisvestingslasten	24.689	
- hogere instellingslasten	231.353	
- hogere doorbetalingen	832.100	
		1.162.548
		1.331.446
- lagere afschrijvingen		7.854
EXPLOITATIE RESULTAAT BOEKJAAR 2022		1.339.300

Het positieve exploitatie resultaat over het verslagjaar (2022: € 1.339.300) vergeleken met met het resultaat over voorgaand jaar (€ 811.429 negatief) zijn:

Exploitatieresultaat voorgaand jaar:		-811.429
Meer baten / minder lasten:		
- hogere rijksbijdragen	2.301.530	
- lagere instellingslasten	323.731	
		2.625.261
Minder baten / meer lasten:		
- hogere overige baten	-19.930	
- hogere huisvestingslasten	20.892	
- hogere personele lasten	297.462	
- hogere doorbetalingen	176.779	
		475.203
		1.338.629
- lagere afschrijvingen		671
EXPLOITATIE RESULTAAT BOEKJAAR 2022		1.339.300

Financiële Kengetallen

Kengetal (toelichting)	Berekening	Onder-grens	Boven-grens	Waarde 2022	Waarde 2021
Solvabiliteit I (in hoeverre verplichtingen op lange termijn kunnen worden voldaan)	Eigen vermogen / balanstotaal	30%	Geen	67,8%	35,98%
Solvabiliteit II (in hoeverre verplichtingen op lange termijn kunnen worden voldaan)	Eigen vermogen+ voorzieningen) / balanstotaal	30%	Geen	69,1%	36,7%
Weerstandsvermogen (in hoeverre er middelen aanwezig zijn om risico's op te vangen)	Eigen vermogen / totale baten	5%	Geen	10,2%	4,0%
Bovenmatig publiek eigen vermogen (in hoeverre is er mogelijk sprake van bovenmatig publiek vermogen)	Eigen vermogen gebouwen + overige materiele vaste activa + risicobuffer)		100%	292%	113%
Liquiditeit	Vlottende activa / vlottende passiva	0,75	1,5	3,13	1,48
Rentabiliteit	Exploitatieresultaat / totale baten	0%	5%	6,7%	-4,6%

HET WERKKAPITAAL KAN ALS VOLGT WORDEN WEERGEGEVEN

	31-dec-22	31-dec-21	mutatie
Vlottende activa	2.898.434	1.819.214	1.079.220
Kortlopende schulden	924.573	1.227.205	-302.632
Beschikbaar werkkapitaal	1.973.861	592.008	1.381.852
HET WERKKAPITAAL IS ALS VOLGT GEFINANCIERD:			
Eigen vermogen	2.030.433	696.526	1.333.907
Voorzieningen	37.766	15.314	22.452
	2.068.198	711.840	1.356.358
In vaste activa vastgelegd	94.338	119.831	-25.494
BESCHIKBAAR	1.973.861	592.008	1.381.852

Balans per 31 december 2022

(na voorgestelde resultaatbestemming)

ACTIVA

(bedragen * € 1.000)

	2022	2021
	EUR	EUR
Vaste activa		
Materiële vaste activa	60.238	85.731
Financiële vaste activa	34.100	34.100
Totaal vaste activa	94.338	119.831
Vlottende activa		
Vorderingen	359.756	141.256
Liquide middelen	2.538.678	1.677.957
Totaal vlottende activa	2.898.434	1.819.214
BALANSTOTAAL	2.992.772	1.939.045

PASSIVA

	2022	2021
	EUR	EUR
Eigen vermogen	2.030.433	696.526
Voorzieningen	37.766	15.314
Kortlopende schulden	924.573	1.227.205
BALANSTOTAAL	2.992.772	1.939.045

Staat van baten en lasten 2022

	BEGROTING		
	2022	2022	2021
	EUR	EUR	EUR
BATEN			
Rijksbijdragen	18.922.001	16.313.128	16.620.471
Overige overheidsbijdragen en subsidies	855.512	524.800	627.186
Overige baten	123.409	-	331.805
TOTAAL BATEN	19.900.922	16.837.928	17.579.462
LASTEN			
Personeelslasten	2.150.777	2.076.370	2.119.251
Afschrijvingen	29.146	37.000	29.816
Huisvestingslasten	124.889	100.200	103.997
Overige instellingslasten	515.603	284.250	387.593
Doorbetalingen aan schoolbesturen	15.741.208	14.909.108	15.750.234
TOTAAL LASTEN	18.561.622	17.406.928	18.390.891
EXPLOITATIERESULTAAT	1.339.300	-569.000	-811.429
Financiële baten en -lasten	5.393	-	12.171
NETTO RESULTAAT	1.333.907	-569.000	-823.600

Kasstroomoverzicht 2022

	2022	2021
	EUR	EUR
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Exploitatieresultaat	1.339.300	-811.429
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	29.146	29.816
- Mutaties voorzieningen	22.452	-1.068
	51.597	28.748
Veranderingen in:		
- Vorderingen	-218.500	-46.635
- Kortlopende schulden	-302.632	-72.177
	-521.132	-118.812
Financiële vaste activa	-	-
Betaalde bankkosten	-5.393	-12.171
Kasstroom uit operationele activiteiten	864.372	-913.664 4
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in materiële vaste activa	-3.652	-33.009
	-3.652	-33.009
Netto kasstroom	860.720	-946.673
Beginstand liquide middelen	1.677.957	2.624.630
Mutatie liquide middelen	860.720	-946.673
EINDSTAND LIQUIDE MIDDELEN	2.538.678	1.677.957

Grondslagen van de verslaggeving

Activiteiten

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem, statutair gevestigd te Amersfoort, ontvangt het geld voor de lichte en zware ondersteuning in het primair onderwijs in de regio PO2602. Samenwerkingsverband De Eem heeft in het ondersteuningsplan vastgelegd hoe het het geld voor extra ondersteuning inzet.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de geldende verslaggevingsregels zoals deze zijn opgenomen in Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). In de RJO is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn.

Continuïteit

De in de jaarrekening 2022 gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Vergelijking met voorgaand jaar

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig de jaarrekening van voorgaand jaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gehanteerde valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op hele euro's.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de gebruiksduur, rekening houdend met de restwaarde. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. In 2022 zijn geen activa buiten gebruik gesteld. Bedragen vanaf € 500 worden geactiveerd.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

ICT	33%
Meubilair	10%

De afschrijvingstermijn ICT is per 1-1-2020 gewijzigd.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bestuur worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijk gemaakte lasten (in geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht).

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve vindt plaats op basis van een besluit van het bestuur. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
  - waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
  - als het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.
- Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

De voorzieningen worden niet tegen de contante waarde gewaardeerd, omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is. De rente die wordt gerekend over banktegoeden is verwaarloosbaar.

Jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 2,5%.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

De primaire financiële instrumenten anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten.

Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten, mogelijk bij deze rechtspersoon, zijn het marktrisico en het liquiditeitsrisico.

Marktrisico

Het marktrisico voor de onderwijsinstelling is minimaal. Wel ziet zij zich geconfronteerd met van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit risico wordt beheerst door specifieke aandacht voor deze regelgeving op te nemen in de reguliere bedrijfsuitoefening en het treasury statuut. Ook vindt er periodiek overleg plaats met toezichthoudende instanties, waaronder de auditcommissie.

Liquiditeitsrisico

Het saldo van de liquide middelen is op balansdatum ruim voldoende om aan de lopende verplichting te kunnen voldoen.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

De boekwaarde is gelijk aan de waarde in het economisch verkeer.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW/EZ-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies onder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Geoordeelde OCW/EZ-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de kortlopende schulden.

Indien sprake is van lasten ten laste van geoordeelde OCW/EZ-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ook de rijkssubsidies ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in dat jaar. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft de subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties met uitzondering van het Ministerie van OCW/EZ voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Pensioenlasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

WNT model

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het Samenwerkingsverband zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. Deze bestaan met name uit administratie en beheerlasten en bestedingen vanuit de UPJO-subsidie.

Grensverkeer

Op basis van Kijkglas 5 van 18 oktober 2021 is er vanuit gegaan dat we in 2022-2023 ook 15 leerlingen voor 5/12 in rekening brengen bij aangrenzende samenwerkingsverbanden (€ 34.000). Tegelijkertijd gaan we ervan uit dat we voor 26 leerlingen van omliggende swv'en een factuur ontvangen ($5/12 = € 59.000$)

Doorbetalingen

Alle doorbetalingen worden verstrekt op basis van het vigerende ondersteuningsplan

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

GRONDSLAGEN VOOR HET KASSTROOMOVERZICHT

Toepassing indirecte methode

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij het gebruik van de indirecte methode wordt de kasstroom uit operationele activiteiten afgeleid uit het resultaat. Het resultaat waar het kasstroomoverzicht van uitgaat, wordt aangepast aan de volgende posten:

- mutaties in de operationele vorderingen en handelsdebiteuren en handelscrediteuren, voorzieningen en overlopende posten;
- resultaatposten die geen kasstroom tot gevolg hebben in dezelfde periode;
- resultaatposten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet classificeren als operationele activiteiten, maar als investerings- of financieringsactiviteiten.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans 2022

ACTIVA

Materiële vaste activa	ICT	Meubilair	Totale materiële vaste activa
	EUR	EUR	EUR
Aanschafwaarde	144.244	80.464	224.707
Cumulatieve afschrijvingen	-106.007	-32.969	-138.976
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021	38.237	47.494	85.731
MUTATIES			
Investerings	4.022	-	4.022
Aanpassing	-370	-	-370
Afschrijvingen	-21.099	-8.046	-29.146
Mutaties 2022	-17.447	-8.046	-25.493
BOEKWAARDE 2022	20.790	39.448	60.238
Buitengebruikstelling	94.633	-	94.633
Aanschafwaarde	53.262	80.464	133.726
Cumulatieve afschrijvingen	-32.472	-41.016	-73.488
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2022	20.790	39.448	60.238

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Boek- waarde per 31-12-2021	Investe- ringen in 2022	Desinves- teringen in 2022	Afschrij- vingen in 2022	Boek- waarde per 31-12-2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Huurgarantie	34.100	0	0	0	34.100
TOTAAL	34.100	0	0	0	34.100

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Gemeenten	317.103	62.859
Overige vorderingen	-	41.250
Vooruitbetaalde kosten	28.343	24.532
SWV V(SO) Eemland rc	14.309	12.615
TOTAAL VORDERINGEN	359.756	141.256

Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Rabo NL39RABO0122844033	2.439.651	189.585
Rabo NL42RABO01267741090	99	488.373
Rabo NL21RABO3319434349	98.928	1.000.000
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN	2.538.678	1.677.957

De Liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Samenwerkingsverband.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

PASSIVA

Eigen vermogen	Stand per 31-12-2021	Resultaat 2022	Overige mutaties	Stand per 31-12-2022
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	696.526	850.907	-	1.547.433
Bestemmingsreserve BTW-compensatie	-	323.000	-	323.000
Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteeunpunt	-	160.000	-	160.000
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	696.526	1.333.907	-	2.030.433

De bestemmingsreserve BTW compensatie is gevormd met het bedrag dat we in 2022 hiervoor hebben ontvangen. De verwachting is dat in 2023 de spelregels voor de BTW definitief worden vastgesteld. Het bestuur heeft besloten om tot die tijd een bestemmingsreserve in te richten van € 323.000. De bestemmingsreserve voor het ouder- en jeugdsteeunpunt van € 160.000 is door het bestuur gevormd, omdat de ontvangen vergoeding hiervoor niet in een jaar wordt uitgegeven, maar over drie boekjaren wordt gespreid.

Voorzieningen	Stand per 31-12-2021	Dotatie 2022	Onttrek- king 2022	Vrijval 2022	Stand per 31-12-2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Jubileumvoorziening	15.314	3.195	-1.873	-	16.636
TOTAAL VOORZIENING JUBILEUM	15.314	3.195	-1.873	-	16.636
Kortlopend < 1 jaar	1.234				-
Middellang >1 en < 5 jaar	7.209				10.115
Langlopend > 5 jaar	6.871				6.521
	15.314				16.636

Voorzieningen	Stand per 31-12-2021	Dotatie 2022	Onttrek- king 2022	Vrijval 2022	Stand per 31-12-2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening RVU	-	25.300	-7.496	-	17.804
TOTAAL VOORZIENING RVU	-	25.300	-7.496	-	17.804
Kortlopend < 1 jaar	-				17.804
Middellang >1 en < 5 jaar	-				-
Langlopend > 5 jaar	-				-
	-				17.804

Voorzieningen	Stand per 31-12-2021	Dotatie 2022	Onttrek- king 2022	Vrijval 2022	Stand per 31-12-2022
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	3.326	-	-	3.326
TOTAALVOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID	-	3.326	-	-	3.326
Kortlopend < 1 jaar	-				-
Middellang >1 en < 5 jaar	-				3.326
Langlopend > 5 jaar	-				-
	-				3.326
TOTAAL VOORZIENINGEN	15.314	31.821	-9.369	-	37.766

Kortlopende schulden	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Crediteuren	338.785	533.596
Belastingen en premies sociale verzekeringen	86.134	89.669
Schulden terzake van pensioenen	22.782	25.771
Vooruitontvangen subsidies OCW	375.693	292.915
Vakantie-uitkering	52.978	47.499
Overigen	48.200	237.756
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	924.573	1.227.205

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Er zijn geen niet uit de balans blijkende rechten die hier moeten worden opgenomen.

Verplichtingen

Huurverplichting

Het Samenwerkingsverband primair onderwijs De Eem is een huurverplichting voor het kantoorpand aan de Burgemeester De Beaufortweg 16 te Leusden aangegaan. Deze overeenkomst is aangegaan tot en met 31 maart 2025. De huurverplichting bedraagt € 136.400 per jaar. SWV V(S)O Eemland heeft een onderhuurverplichting gedurende de looptijd van 1/3 deel van de kosten.

TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

BATEN

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen			
Lumpsum personeel, lichte ondersteuning	5.642.402	4.824.191	4.949.566
Lumpsum materieel, lichte ondersteuning	205.582	200.114	203.412
Schoolm. werk, lichte ondersteuning	99.855	100.088	100.247
Rijksbijdragen OCW - lichte ondersteuning	5.947.838	5.124.393	5.253.226
Lumpsum personeel, zware ondersteuning	12.098.337	10.336.017	10.500.729
Lumpsum materieel, zware ondersteuning	875.825	852.718	866.516
Rijksbijdragen OCW - zware ondersteuning	12.974.162	11.188.735	11.367.245
TOTAAL RIJKSBIJDAGEN	18.922.001	16.313.128	16.620.471
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen*	855.512	524.800	627.186
TOTAAL OVERIGE OVERHEIDSBIDRAGEN	855.512	524.800	627.186

* De gemeentelijke bijdragen bestaan uit de subsidies UPJO € 625.000, NPO € 95.400, Poortwachtersfunctie € 49.440 en BDVO € 85.672.

De baten UPJO dienen nog definitief te worden vastgesteld.

OVERIGE BATEN

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Hoogbegaafdheid (vrijval)	120.909	-	177.032
Overige opbrengsten	2.501	-	154.773
TOTAAL OVERIGE BATEN	123.409	-	331.805
TOTAAL BATEN	19.900.922	16.837.928	17.579.462

TOELICHTING OP DE POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

LASTEN

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Personeelslasten			
Brutolonen en salarissen	1.149.600	1.588.103	1.042.177
Sociale lasten	243.285	-	259.081
Pensioenpremies	201.415	-	197.369
Totaal lonen en salarissen	1.594.300	1.588.103	1.498.627
Inhuur secretariaat	25.456	-	24.772
Scholing	20.282	42.000	17.662
Verzorging personeel	2.798	10.000	10.726
Arbodienst	3.279	5.000	4.494
Dotatie personele voorzieningen	31.821	-	-1.068
Inhuur extern / vacatiegelden OPR	16.861	15.000	20.451
Alg. kosten / inhuur extern/procesbegeleiding	209.914	50.000	246.696
Expertiseteam	32.020	85.000	4.244
Schoolmaatschappelijk werk	157.436	156.267	202.093
Professionalisering scholen	68.011	125.000	121.873
Overige personele lasten	17.013	-	-647
Totaal overige personeelslasten	584.892	488.267	651.296
-/- uitkeringen Vervangingsfonds	-28.414	-	-30.672
TOTAAL PERSONELE LASTEN	2.150.777	2.076.370	2.119.251

Gemiddeld aantal medewerkers

Ultimo 2022 waren bij het Samenwerkingsverband De Eem 21 medewerkers in dienst met een totale werktijdfactor van 15,9106 (2021: 22 medewerkers en 18,3615 WTF). Dit kan als volgt worden gesplitst:

	31-dec-2022	31-dec-2021
Directeur-bestuurder	1 fte	2 fte
Beleidsadviseur	1,9	1,9
Directiesecretaresse/administratief medewerker	1,5	2,3
Onderwijsondersteuner	10,6106	10,5615
IPPOO/Schoolmaatschappelijk werk	0,9	1,6
Totaal	15,9106	18,3615

Het gemiddeld aantal fte over 2022 bedraagt 16,6738.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Afschrijvingen			
ICT	21.099	30.000	21.931
Inventaris en apparatuur	8.046	7.000	7.885
Totaal afschrijvingen	29.146	37.000	29.816

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Huisvestingslasten			
Huur	117.761	94.000	98.309
Schoonmaakkosten	4.413	5.200	3.123
Overige huisvestingslasten	2.715	1.000	2.564
Totaal huisvestingslasten	124.889	100.200	103.997

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Overige lasten			
Telefoon/fax	8.103	11.000	8.267
Porti- en transportkosten	-	750	400
Kopieerkosten	5.541	6.700	6.876
Kantoorartikelen	6.619	2.500	3.401
Abonnementen/contributies (ABB)	8.904	6.500	8.121
Vergaderkosten	5.415	3.000	2.351
Inventaris	1.265	500	-
Accountantskosten	46.311	11.300	12.800
Administratiekosten (extern)	29.446	26.000	27.996
Communicatie/ PR	52.869	65.000	134.201
Representatiekosten	1.627	1.000	905
Ouder-/informatieavond	-	-	17.863
Inzet controller	55.883	45.000	34.957
Kosten CvT	17.687	20.000	42.523
Onafhankelijk voorzitter	7.584	-	7.413
Onderhoud/verbruiksmateriaal hardwareICT	72.948	60.000	79.517
Uitgaven beschikking NPO	195.400	-	-
Overige uitgaven/onvoorzien	-	25.000	-
Totaal huisvestingslasten	515.603	284.250	387.593

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
Controle van de jaarrekening	34.200	11.300	12.800
Andere controlewerkzaamheden	11.775	-	-
Fiscale advisering	336	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-	-
Totaal accountants honoraria	46.311	11.300	12.800

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vereniging betrokken verbonden partijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 WTA (Wet Toezicht Accountantsorganisaties).

DOORBETALINGEN AAN SCHOOLBESTUREN

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	EUR	EUR	EUR
SO, overdracht 1 okt t-1	6.697.998	5.724.214	5.716.278
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW	6.697.998	5.724.214	5.716.278
SO, overdracht peildatum	610.299	548.500	563.404
SBO, overdracht groei	324.013	439.228	389.018
Doorbetalingen op basis van 1 februari	934.312	987.728	952.422
Impulsgelden basisonderwijs	2.264.120	2.263.230	3.078.120
SBO overdracht >2% t-1	1.113.279	1.116.686	1.159.649
Grensverkeer saldo inkomend/uitgaand	53.005	160.000	86.957
Ondersteuningstrajecten	78.405	200.000	69.254
Ondersteuningstrajecten SBO	154.968	500.000	400.303
Ondersteuningstrajecten SO	187.534	211.000	171.738
Arrangementen	3.084.258	2.525.000	3.355.886
Specialistische ondersteuning	425.000	416.250	425.000
Innovatieve ondersteuning	685.469	805.000	334.627
TOP dossier	62.860	-	-
Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	8.108.897	8.197.166	9.081.534
Doorbetalingen aan schoolbesturen	15.741.208	14.909.108	15.750.234
Totaal lasten	18.561.622	17.406.928	18.390.891
SALDO BATEN EN LASTEN	1.339.300	-569.000	-811.429

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Financiële baten en lasten	EUR	EUR	EUR
Rentebaten	-	-	26
Rentelasten	5.393	-	12.197
Totaal financiële baten en lasten	-5.393	-	-12.171
RESULTAAT	1.333.907	-569.000	-823.600

Bestemming van het resultaat

In de statuten is geen regeling opgenomen m.b.t. de bestemming van het resultaat.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

	2022
	EUR
Algemene reserve publiek	850.907
Bestemmingsreserve BTW-compensatie	323.000
Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt	160.000
Totaal resultaat	1.333.907

Gebeurtenissen na balansdatum

BTW vrijstelling

Op 6 februari 2023 zijn alle samenwerkingsverbanden door het Netwerk LPO geïnformeerd over de toepassing van BTW. "Als detachering van medewerkers naar het samenwerkingsverband kan worden aangemerkt als een nauw met onderwijs samenhangende dienst, dan kan vrijstelling van BTW plaatsvinden". De gevolgen van deze uitspraak kunnen zijn dat het ministerie van OCW de in 2022 beschikbaar gestelde middelen voor BTW compensatie in 2023 gaat verrekenen.

Generieke korting

Medio februari 2023 hebben alle samenwerkingsverbanden een brief ontvangen van minister Wiersma waarin hij zijn voornemen kenbaar maakt om samenwerkingsverbanden die per 31 december 2022 beschikken over een bovenmatige reserve een generieke korting op te leggen. Naar verwachting in september 2023 wordt er meer bekend over de daadwerkelijke uitwerking van dit voornemen.

Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die hier dienen te worden toegelicht.

Continuïteitsparagraaf

MEERJARENPERSPECTIEF 2023-2027 (MET BEZUINIGINGSTAAKSTELLING)

	REALISATIE		MEERJARENBALANS				
ACTIVA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa	119.831	94.338	84.338	74.338	64.338	54.338	44.338
Vlottende activa							
- Vorderingen	141.256	359.756	359.756	359.756	359.756	359.756	359.756
- Liquide middelen	1.677.957	2.538.678	2.486.602	2.589.132	2.694.213	3.115.036	3.433.273
TOTAAL ACTIVA	1.939.045	2.992.772	2.930.696	3.023.226	3.118.307	3.529.130	3.837.367

	REALISATIE		MEERJARENBALANS				
PASSIVA	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Eigen vermogen							
- Algemene reserve	696.526	2.030.433	1.968.357	2.060.887	2.155.968	2.566.791	2.875.028
Voorzieningen	15.314	37.766	37.766	37.766	37.766	37.766	37.766
Kortlopende schulden	1.227.205	924.573	924.573	924.573	924.573	924.573	924.573
TOTAAL PASSIVA	1.939.045	2.992.772	2.930.696	3.023.226	3.118.307	3.529.130	3.837.367

	REALISATIE		MEERJARENBALANS				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Solvabiliteit 2	0,37	0,69	0,68	0,69	0,70	0,74	0,76
Liquiditeit	1,48	3,13	3,08	3,19	3,30	3,76	4,10
Weerstandsvermogen	3,96%	10,20%	8,75%	9,35%	9,86%	11,75%	13,18%
Normatief publiek vermogen *)	113%	292%	250%	267%	282%	336%	377%

*) het eigen vermogen ten opzichte van het normatief publiek vermogen, uitgedrukt als percentage van het eigen vermogen

Toelichting op de meerjarenbalans 2023-2027

Bij het opstellen van de begroting 2023 werd er rekening gehouden met een algemene reserve op balansdatum 31 december 2022 van € 300.000. Gelet op de extra ontvangen rijksvergoedingen in het najaar 2022 is er per 31 december 2022 sprake van een Eigen Vermogen van € 2.030.433, bestaande uit een algemene reserve van € 1.547.433 en bestemmingsreserves van € 483.000.

In 2023 wordt – naast een begroot exploitatietekort van € 57.076 - rekening gehouden met een generieke korting voor samenwerkingsverbanden met een bovenmatige reserve. Na verwerking daarvan zal de presentatie van het eigen vermogen in het meerjarenperspectief 2024 tot en met 2027 ruim 1 miljoen euro lager zijn en is niet langer sprake van een bovenmatige reserve.

MEERJARENBEGROTING/STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	REALISATIE		MEERJARENBEGROTING				
BATEN	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Rijksbijdragen	16.620.471	18.922.001	21.572.764	21.279.239	21.100.577	21.070.258	21.044.612
Overige baten	958.991	978.921	926.000	771.000	771.000	771.000	771.000
Totaal baten	17.579.462	19.900.922	22.498.764	22.050.239	21.871.577	21.841.258	21.815.612

	REALISATIE		MEERJARENBEGROTING				
LASTEN	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Personele lasten	2.119.251	2.150.777	2.660.500	2.485.500	2.410.500	2.410.500	2.410.500
Afschrijvingslasten	29.816	29.146	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Huisvestingslasten	103.997	124.889	126.616	126.616	126.616	126.616	126.616
Instellingslasten	387.593	515.603	273.128	238.128	238.128	238.128	238.128
Doorbetalingen en grensverkeer	15.750.234	15.741.208	19.455.596	19.062.465	18.956.252	18.610.191	18.687.131
Totale lasten	18.390.891	18.561.622	22.555.840	21.952.709	21.771.496	21.425.435	21.502.375
Exploitatieresultaat	-811.429	1.339.300	-57.076	97.530	100.081	415.823	313.237
- Financiële baten en lasten	12.171	5.393	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
RESULTAAT	-823.600	1.333.907	-62.076	92.530	95.081	410.823	308.237
Rijksbijdrage per leerling	629,90	731,45	801,54	800,75	801,02	801,27	801,39
Doorbetalingen per leerling	589,87	608,50	722,88	717,34	719,62	707,72	711,62
Personeelsratio	10,54%	10,81%	11,83%	11,27%	11,02%	11,04%	11,05%

Toelichting op de meerjarenbegroting

In de ALV van december 2022 is de begroting 2023 goedgekeurd inclusief het meerjarenperspectief 2024-2027. Uitgangspunt bij het opstellen van de meerjarenbegroting was dat SWV De Eem in 2023 tot en met 2025 een exploitatieresultaat zou moeten behalen van € 100.000,- om het verwachte weerstandsvermogen per 31 december 2022 van € 300.000,- weer te laten groeien tot het gewenste weerstandsvermogen van € 600.000,-.

Ook in de jaren 2026 en 2027 sluiten de begrotingen in het meerjarenperspectief positief, echter met de bedoeling deze resultaten aan te wenden voor nieuw beleid voortvloeiend uit het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2026 dat na balansdatum, in het eerste kwartaal 2023, wordt voorbereid.

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikkingen geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie regeling	HBL19106	11-11-2019	Onderhanden
begaafde	WIO22060	31-10-2022	Onderhanden
leerlingen PO en VO			

G2A. Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing.

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing.

Financieel en inhoudelijk overzicht UPJO subsidie 2022

Toegekend totaal	625.000	
Bestemd voor	519.300	Zorg in en om de school (S0160)
	105.700	Vroegdiagnostiek (I220040)

Post	Begroot EUR	Besteed EUR
A Preventie	128.000	197.579,83
B Versterking	290.500	294.446,25
C Innovatie	149.500	185.163,83
9% Beheer en Administratie	57.000	18.263,75
TOTAAL	625.000	695.453,66

Korte inhoudelijke toelichting UPJO 2022

Preventie wordt ingezet voor de ketenaanpak dyslexiezorg, de ondersteuning van nieuwkomers, de coördinatie van vrijstellingen en begeleiding van kinderen die thuiszitten als ook de pilot in de samenwerking vroegsignalering met de BSO.

Versterking heeft betrekking op de inzet van schoolmaatschappelijk werk op scholen, professionaliseringsactiviteiten, de coördinatie van het integraal wijkoverleg en aansluiting tussen zorg en onderwijs.

Nieuw in 2022 is de toevoeging van € 105.700 bestemd voor vroegdiagnostiek op de Amersfoortse scholen.

De **innovatiemiddelen** zijn besteed aan onderwijs-zorg arrangementen en samenwerking van scholen in het Soesterkwartier.

Tot slot zijn de accountantskosten en een deel van de kosten van beheer en administratie uit UPJO middelen bekostigd. Een verdere toelichting is opgenomen in het bestuursverslag 2022, waarin van de afzonderlijke activiteiten verslag wordt gedaan.

WNT-verantwoording 2022

Per 1 januari 2016 is de Wet Normering Topinkomens(WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft.

Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor SWV PO De Eem is op basis van de nieuwe klassenindeling € 216.000 (2021 € 209.000). Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht / Raad van Commissarissen bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voor-malige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022 - bedragen x 1

M.J. Maljers

Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang functievervulling in 2022	01-01-2022
Einde functievervulling in 2022	31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.950
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.126

Subtotaal

€ 129.076

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-

Totaal bezoldiging

€ 129.076

Het bedrag van de overschrijding	-
De reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2021- bedragen x 1

M.J. Maljers

Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang functievervulling in 2021	22-11-2021
Einde functievervulling in 2021	31-12-2021
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 10.824
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.192

Subtotaal	€ 13.017

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.904
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-

Totaal bezoldiging	€ 13.017

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Gegevens 2022

	M. Lanting	H. van Tricht	M.E. Bakker	M. van Elteren
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2022	01-01-2022	01-01-2022	01-01-2022	01-01-2022
Einde functievervulling in 2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022	31-12-2022
Bezoldiging				
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000	3.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Bezoldiging	3.000	3.000	3.000	3.000
Het bedrag van de overschrijding	-	-	-	-
De reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2021

Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang functievervulling in 2021	01-01-2021	01-01-2021	01-12-2021	15-06-2021
Einde functievervulling in 2021	31-12-2021	31-12-2021	31-12-2021	31-12-2021
Bezoldiging				
Bezoldiging	3.000	3.000	250	1.750
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	20.900	20.900

Gegevens over de rechtspersoon

Naam:	Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem
Adres:	Burgemeester de Beaufortweg 16, 3833 AG Leusden
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	info@swvdeeem.nl
Internetsite:	www.swvdeeem.nl
Bestuursnummer:	21446
Contactpersoon:	Mevr. drs. M.J. Maljers
Telefoon:	033 - 760 11 91
E-mailadres:	a.maljers@swvdeeem.nl
BRIN-nummer:	PO2602

Controleverklaring accountant

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Koolhovenstraat 11
3772 MT Barneveld
Postbus 272
3770 AG Barneveld

T (0342) 40 85 08
barneveld@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het intern toezichthoudend orgaan van
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem te Leusden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebatens, -lasten en -balansmutaties gerelateerd aan de 'Subsidie Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs' over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de subsidiebepalingen voortvloeiend uit de beschikking voor subsidiejaar 2022 van het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2022-2024 met kenmerk 1601047, de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019, de Subsidieregeling Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs en de Beleidsregel 'Zorg in de school'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Samenwerkingsverband Primair Onderwijs De Eem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2022.

Het bestuur is er ook verantwoordelijk voor dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de subsidiebepalingen zoals vastgesteld door de Gemeente Amersfoort.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed

kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 7 juni 2023
Van Ree Accountants

w.g.

M.A. Rozendaal RA

2022

Bijlage 1 Risicoanalyse

Risicoanalyse

1. Rapportage intern risicobeheersings- en controlesysteem

In deze rapportage geeft het bestuur aan op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten hiermee zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.

In hoofdstuk 2 zijn de belangrijkste risico's benoemd. Door het jaarlijks opstellen en bijstellen van de (meerjaren)begroting, de periodieke managementrapportages en het jaarverslag wordt voortdurend rekening gehouden met de genoemde risico's en geanticipeerd op ontwikkelingen.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de Kijkglazen van DUO hoewel juist deze in 2022 een risico zijn gebleken vanwege het niet tijdig en niet correct beschikbaar zijn van nodige data. Bestuurder en controller monitoren hier strak op.

Het interne risicobeheersings- en controle systeem van Samenwerkingsverband De Eem heeft zich in 2022 verder aangescherpt, zodat meer financieel inzicht verkregen wordt. De administratieve organisatie met de daarbij behorende interne controles zijn beschreven en vastgelegd. In 2023 zal een actualisatie plaatsvinden. Voor deugdelijk financieel bestuur is goede data-analyse noodzakelijk. Komende jaren zullen we daarin verder investeren. De grootste uitdaging hierbij is om de risico's voor te blijven.

Samenwerkingsverband De Eem heeft een deel van de uitvoerende processen uitbesteed aan administratiekantoor Adequatum in Leusden, dat ook de financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie verzorgt. De gemaakte afspraken liggen vast in een Service Level Agreement. Het administratiekantoor heeft zijn processen vastgelegd en deze worden jaarlijks door de accountant gecontroleerd.

2. Beschrijving belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicoanalyse, inclusief opbouw weerstandsvermogen

In de huidige risicoanalyse wordt direct ingegaan op de volgende onderdelen:

1. Risico-identificatie
2. Risicoanalyse en -beheersing

1. Risico-identificatie

Het doel van risico-identificatie is om inzichtelijk te maken welke risico's het SWV loopt. Het risico kan dan ook gedefinieerd worden als de kans van een optreden van een gebeurtenis met effect op het behalen van de doelstellingen.

De volgende risico's kunnen benoemd worden:

1. Wet- en regelgeving
2. De ontwikkeling van het aantal leerlingen basisonderwijs
3. De ontwikkelingen van het aantal leerlingen speciaal basisonderwijs
4. De verhoudingen tussen leerlingen basisonderwijs en speciaal basisonderwijs
5. De ontwikkeling van het aantal leerlingen speciaal onderwijs
6. De inzet binnen de voorzieningen
7. Het onvoldoende inzicht hebben in de verplichtingen
8. De omvang van de overhead- en organisatiekosten
9. Inkomend en uitgaand grensverkeer

2. Risicoanalyse en -beheersing

1. Wet- en regelgeving

Aanpassing van wet- en regelgeving kan consequenties hebben op de omvang van de baten en lasten binnen het SWV.

Beheersmaatregel

Door de bestuurder dient geanticipeerd te worden op de consequenties van wet- en regelgeving. De impact van wet- en regelgeving dient direct vertaald te worden naar consequenties hiervan binnen de (meerjaren) begroting.

2. Ontwikkeling aantal leerlingen basisonderwijs

Binnen de meerjarenbegroting is reeds rekening gehouden met een stabilisatie van het aantal leerlingen in het basisonderwijs. Bij de voorbereiding van de begroting 2023 (op basis van teldatum 1 februari 2022) zal voor het meerjarenperspectief uitgegaan worden van de leerlingprognoses van de schoolbesturen.

Beheersmaatregel

Voortdurend dient op basis van de informatie vanuit de schoolbesturen en vanuit het scenariomodel PO actualisatie plaats te vinden van deze leerlingaantallen. Door de bekostiging o.b.v. t-1 zal dan tijdig geanticipeerd worden op deze leerling ontwikkeling door bijstelling van de (meer)jarenbegroting. Het advies is dan ook dit punt regelmatig in de managementrapportage van het bestuur terug te laten komen.

3. Aantal leerlingen speciaal basisonderwijs

Binnen de meerjarenbegroting is duidelijk zichtbaar dat de afdracht aan het speciaal basisonderwijs een omvangrijk bedrag is.

Een leerling op het speciaal basisonderwijs telt mee voor omvang van bekostiging voor de zware ondersteuning.

Bij bekostiging op basis van groei (peildatum 1 februari) wordt door het SWV de basis- en ondersteuningsbekostiging voor zowel personeel als materieel beschikbaar gesteld. Met de Vereenvoudiging bekostiging 2023 vervalt de groeibekostiging. Er zal een vangnetbepaling (moeten) worden opgenomen in het nieuwe ondersteuningsplan om schrijnende gevallen te voorkomen.

Beheersmaatregel

Op basis van de kijkglazen, op basis van uitgifte van beschikkingen, op basis van periodieke overleg met het S(B)O en op basis van analyse van verwijzing per woonplaats/schoolbestuur kan een goed beeld gevormd worden van de omvang hiervan en kan dit leiden tot sturingsmaatregelen en daarmee bijstelling.

4. De verhouding tussen leerlingen basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

Als gevolg van de verhouding tussen leerlingen in het basisonderwijs en het speciaal basisonderwijs zou scheefgroei kunnen zitten in de verhouding tussen in- en uitstroom en eventuele effecten die niet direct invloed hebben op de afname in het SBO. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verdichting van de problematiek bij de SBO-scholen.

Beheersmaatregel

Op basis van de beheersmaatregelen onder punt 2 genoemd kan hier al een behoorlijk inzicht in verkregen worden. Het is goed dat de bestuurder van het SWV en de betreffende SBO-scholen de in- en uitstroom monitoren en zo nodig maatregelen nemen voor de toekomst.

5. Het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs

De SO besturen ontvangen hun bekostiging rechtstreeks van OCW en die wordt in mindering gebracht op het bedrag dat het SWV ontvangt.

Voor de groeibekostiging (peildatum 1 februari) vindt er bekostiging plaats vanuit het SWV van de basis- en ondersteuningsbekostiging voor zowel personeel als materieel. Met de Vereenvoudiging bekostiging vervalt de groeibekostiging per 2023.

Beheersmaatregel

Op grond van de TLV's die door het SWV worden afgegeven dient periodiek goed in beeld gebracht te worden op welke wijze de omvang hiervan zich ontwikkelt. De aantallen dienen door periodieke rapportages goed in beeld gebracht te worden. De omvang van bedragen per leerling zijn substantieel. De bestuurder van het samenwerkingsverband en de directeurs SO monitoren de verkregen informatie en nemen maatregelen, wat kan leiden tot nieuw beleid.

6. Inzet binnen de voorzieningen

Binnen de meerjarenbegroting zijn de bedragen voor de inzet in voorzieningen gehandhaafd.

Beheersmaatregel

Binnen de meerjarenbegroting 2023-2026 is dit onderwerp duidelijk zichtbaar gemaakt; vooralsnog blijven de budgetten voor arrangementen en ondersteuningstrajecten gehandhaafd. De omvang van te ontwikkelen beleid in de toekomst hangt nauw samen met de ontwikkelingen van het aantal leerlingen in het regulier onderwijs en de ontwikkeling van de deelnamepercentages SBO en SO.

7. Het onvoldoende inzicht hebben in de verplichtingen

Voor een aantal begrotingsposten geldt dat er tussentijds meer inzicht is gewenst in de budgettaire ruimte. Daarvoor is inzicht nodig in de verplichtingen.

Beheersmaatregel

Binnen de begroting is duidelijk rekening gehouden met de omvang van deze lasten. De omvang van de uitvoeringsorganisatie (in fte) daalt vanaf 2023. Wegens stijging van de werkgeverslasten (CAO) is er wel sprake van een geringe stijging van de kosten van de uitvoeringsorganisatie.

8. De omvang van de overhead- en organisatielasten

Binnen de begroting is duidelijk rekening gehouden met de omvang van deze lasten. De omvang van de uitvoeringsorganisatie (in fte) daalt vanaf 2023. Wegens stijging van de werkgeverslasten (CAO) is er wel sprake van een geringe stijging van de kosten van de uitvoeringsorganisatie.

Beheersmaatregel

Kritisch blijven kijken naar de omvang van deze lasten. Gezien de omvang zijn deze dan ook nog niet verlaagd in de meerjarenbegroting.

9. Inkomend en uitgaand grensverkeer

Bij leerlingen komend van de regio buiten het SWV en op het speciaal basisonderwijs in de regio van het SWV zitten is sprake van inkomend grensverkeer. Leerlingen vanuit de regio die buiten de regio van het SWV op een SBO-school zitten is sprake van uitgaand grensverkeer.

Beheersmaatregel

De bestuurder van het SWV monitort met de SBO-scholen in de regio het inkomende grensverkeer. Voor het uitgaande grensverkeer is het van belang op de hoogte te zijn van deze leerlingen en de daaraan verbonden verplichtingen. De bestuurder van het SWV is op de hoogte van het aantal leerlingen grensverkeer. Met de Vereenvoudiging bekostiging per 2023 vervalt de verrekening van het grensverkeer tussen samenwerkingsverbanden.

Weerstandsvermogen

Na balansdatum is het besluitgenomen in 2022 tot een bedrag van € 300.000,- van het weerstandsvermogen aan te spreken, waarmee - na verwerking van het negatieve resultaat over 2022 - het verwachte weerstandsvermogen per 31 december 2022 €300.000,- zal bedragen. Binnen de meerjarenbegroting 2023 t/m 2026 is rekening gehouden met een opbouw van het weerstandsvermogen van € 100.000,- per jaar tot € 600.000,-.

Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen bij Samenwerkingsverbanden

De inspectie voor het onderwijs heeft in 2020 signaleringswaarden ontwikkeld voor een eventuele bovenmatig publiek eigen vermogen. Dit neemt niet weg dat er mogelijk gegronde redenen kunnen zijn dat er een vermogen aanwezig is dat deze signaleringswaarden te boven gaat. Deze signaleringwaarde komt neer op een percentage van 3,5% van de bruto baten met een minimum van € 250.000,-.

Voor SWV De Eem geldt de afspraak dat cf signaleringswaarde een weerstandsvermogen van € 600.000,- wordt aangehouden.

De Minister heeft vervolgens aan de Tweede Kamer toegezegd de samenwerkingverbanden te vragen een plan op te stellen om de totale reserves versneld en doelmatig af te bouwen. Eind 2022 heeft de minister aangegeven maatregelen te treffen om vermeende bovenmatige reserves terug te vorderen. De gevolgen hiervan worden in september 2023 bekend.

SWV De Eem ligt wat betreft de afbouw van de algemene reserve op koers.

SWV de Eem

Burgemeester de Beaufortweg 16

3833 AG Leusden

033 760 11 91

info@swvdeem.nl

www.swvdeem.nl

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG